

pro

Publicatie- en Reproductierechten Organisatie

Jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	3
1.1 Voorwoord.....	3
1.2 Kerncijfers	4
1.3 Over Stichting PRO	6
1.4 Governance	9
1.5 Kerncijfers rechtenopbrengsten en repartitie	13
1.6 Toelichting - Sectie PRN+IPRO	14
1.7 Toelichting - Sectie PRO leenrechtvergoeding Uitgevers	18
1.8 Toelichting - Sectie CLIP (CLIP gelden).....	21
1.9 Toelichting - Sectie PRO Mandaat	23
1.10 Begroting 2019	25
Jaarrekening.....	26
2.1 Balans per 31 december 2018.....	27
2.2 Staat van baten en lasten 2018.....	28
2.3 Kasstroomoverzicht over 2018	29
2.4 Mutatieoverzicht te verdelen rechten over 2018	30
2.5 Toelichtingen op de jaarrekening.....	31
2.6 Toelichting op staat van baten en lasten	38
2.7 WNT verantwoording	39
2.8 Gebeurtenissen na balansdatum	39
2.9 Ondertekening.....	40
Overige gegevens	41
3.1 Samenstelling bestuur en leden secties.....	41
3.2 Nevenfuncties directie, bestuurs- en sectieleden	43
3.3 Controleverklaring	52

Bestuursverslag

1.1 Voorwoord

Stichting PRO opereert in een complexe en turbulente omgeving. De stichting heeft een opdracht die eenvoudig lijkt: het incasseren en verdelen van vergoedingen voor rechthebbenden. De praktijk is echter weerbarstig. De discussie over de verdeling van gelden vanuit Leenrecht en Reprorecht kosten veel tijd en energie van directie, bestuursleden en alle andere betrokkenen. Tijd en energie die de afgelopen jaren niet heeft geleid tot direct tastbare resultaten in de incasso of repartitie.

Datzelfde geldt voor de verregaande wens om meer transparantie te realiseren binnen de gehele branche. Een ontwikkeling die PRO overigens van harte ondersteunt. De aangescherpte transparantie- en toezicht eisen hebben echter ook geleid tot een discussie over de bestuursstructuur van PRO. Dit betekent dat eind 2017 de bestuursstructuur is herzien. PRO heeft in 2018 het zogenoemde bestuur + directiemodel geïmplementeerd waarbij het bestuur de toezichthoudende taak vervult en de directie de uitvoerende taak.

De invoering van dit model heeft binnen het bestuur vervolgens geleid tot een discussie over de rol van de secties ten opzichte van dit bestuur. Met name binnen de sectie PRN/IPRO is onzekerheid ontstaan over de autonomie van de sectie binnen dit nieuwe bestuursmodel. Het bestuur is tot de conclusie gekomen dat deze autonomie alleen gewaarborgd is door huidige stichting te splitsen. Dat betekent dat per 1 januari 2019 de readeractiviteiten zijn gesplitst van PRO en zijn ondergebracht in de Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (UvO). De splitsingsbalans is opgenomen op blz. 39 van de jaarrekening.

Het splitsten van PRO, zowel juridisch, administratief als financieel, is een flinke uitdaging. Met de hulp van alle betrokken medewerkers en adviseurs is het gelukt om de stichting te splitsten zonder dat dit de kernprocessen op enigerlei wijze in de weg heeft gestaan. Een resultaat om trots op te zijn.

Tegelijkertijd moet geconstateerd worden dat deze inspanningen weliswaar leiden tot een nog transparanter bestuursmodel en een betere scheiding tussen toezicht en uitvoering, maar niet tot direct een hogere incasso of repartitie. De discussies over de verregaande transparantie-eisen worden door het bestuur van Stichting PRO als zeer nuttig ervaren. Het moet echter ook voor alle betrokkenen helder zijn dat de grens, voor wat logischerwijs op dit specifieke punt verwacht mag worden van een organisatie waar 7,4 FTE werkzaam is, in zicht komt. Zeker na het moment van splitsing waarbij deze inzet verdeeld wordt over twee kleinere stichtingen.

Los van deze problematiek blijven de medewerkers van PRO, ondersteund door de uitgevers, zich maximaal inzetten voor de kerntaak: het incasseren en verdelen van gelden. En met succes. Er is een recordbedrag van € 17,8 miljoen uitgekeerd aan rechthebbenden. De incasso bedraagt in 2018 € 12,1 miljoen. De langlopende discussie over de verdeling van het uitgeversaandeel binnen Leenrecht is in 2018 opgelost. Waar de afgelopen jaren nog 20% op dit aandeel werd ingehouden, is er in 2018 een volledige repartitie van het uitgeversaandeel aan PRO aangeboden. De gelden die betrekking hebben op de easy access regeling voor de universiteiten zijn dit boekjaar zowel geïncasseerd als uitgekeerd. Hierdoor zijn de gelden uit 2017 en 2018 aangeboden aan uitgevers. Dit jaar heeft PRO tevens de thuishoofgeldten voor het eerst aan uitgevers aangeboden. Deze factoren zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor deze recordrepartie.

Deze resultaten zijn het gevolg van de vele inspanningen van alle betrokken medewerkers, uitgevers en bestuursleden. Die gezamenlijke inspanningen en de geboekte resultaten zorgen ervoor dat het bestuur met het volste vertrouwen de uitdagingen van de komende jaren tegemoet treedt.

Henk van der Rijst
Voorzitter Stichting PRO

1.2 Kerncijfers

Bedragen * € 1.000

	2018	2017	2016	2015	2014
Rechtenopbrengsten					
Nederlandse gebruikers	7.525	6.858	5.151	5.363	4.914
Nederlandse CBO's	4.357	6.893	2.747	2.975	3.242
Buitenlandse CBO's	233	0	0	0	0
	<u>12.115</u>	<u>13.751</u>	<u>7.898</u>	<u>8.338</u>	<u>8.156</u>
Repartitie					
Rechthebbenden	11.103	6.112	4.712	5.665	6.132
Nederlandse CBO's	4.644	2.475	1.774	1.942	1.509
Buitenlandse CBO's	65	49	29	57	49
Netto repartitie	<u>15.812</u>	<u>8.636</u>	<u>6.515</u>	<u>7.664</u>	<u>7.690</u>
Ingehouden administratievergoeding	1.973	1.167	1.060	1.154	889
Repartitie	<u>17.785</u>	<u>9.803</u>	<u>7.575</u>	<u>8.818</u>	<u>8.579</u>
Te verdelen rechten	<u>3.726</u>	<u>8.543</u>	<u>4.579</u>	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>
Staat van baten en lasten					
Baten	1.703	1.152	1.206	1.278	976
Bedrijfslasten	-1.135	-1.000	-1.094	-1.117	-1.127
Saldo van baten en lasten	568	152	112	161	-151
Financieel resultaat	0	4	26	51	89
Resultaat	<u>568</u>	<u>156</u>	<u>138</u>	<u>212</u>	<u>-62</u>
Kengetallen					
Bedrijfslasten in % van de rechtenopbrengst	9,4%	7,3%	13,9%	13,4%	13,8%
Bedrijfslasten in % van de repartitie	6,4%	10,2%	14,4%	12,7%	13,1%
Jaarmutatie bedrijfslasten	13,5%	-8,6%	-2,1%	-0,9%	-7,8%
Jaarmutatie CPI	1,7%	1,4%	0,3%	0,6%	1,0%
Aantal gefactureerde gebruikers	194	202	207	207	207
Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden	2.037	2.316	2.212	2.207	3.021
Aantal uitgekeerde rechthebbenden	1.068	1.136	1.117	1.161	1.240
Aantal FTE	7,4	6,1	8,3	9,2	10,7

Toelichting op de kerncijfers

Rechtenopbrengsten

Stichting PRO heeft een succesvol jaar achter de rug. De rechtenopbrengsten bedraagt € 12,1 miljoen (2017: € 13,8 miljoen). Dat is weliswaar een daling van € 1,7 miljoen ten opzichte van vorig verslagjaar maar in 2017 is er een incidenteel hoge uitkering van de Stichting de Thuis kopie ontvangen van € 4,1 miljoen. De rechtenopbrengst is sinds 2017 echter structureel gestegen door een aangepaste regeling met de universiteiten voor het gebruik van content ter toelichting bij het onderwijs. Daarnaast zijn er enkele significante incidentele rechtenopbrengsten. Binnen Leenrecht is er eind 2018 overeenstemming bereikt over de uitkering van de uitgeversaandelen. Daardoor is er een regulier (volledig) aandeel aangeboden aan PRO. Het in 2017 ingehouden aandeel van 20% van de uitgeversaandelen binnen de leenrechtregeling, is in 2018 alsnog aan PRO aangeboden. Binnen de sectie PRN/IPRO heeft de inzage van enkele HBO-instellingen geleid tot een eenmalige aanvullende incasso van € 1,1 miljoen.

Repartitie

De uitzonderlijk hoge rechtenopbrengsten vertaalt zich over het algemeen direct in een hoger repartitiebedrag. Er is €17,8 miljoen uitgekeerd aan de rechthebbenden (2017: € 9,8 miljoen). Dit is een absoluut record. Deze stijging is echter niet structureel. De ontvangen thuis kopievergoedingen uit 2017 zijn dit verslagjaar voor het eerst aan uitgevers aangeboden. Hierdoor is er eenmalig € 3,4 miljoen uitgekeerd. De gelden vanuit Stichting Leenrecht zijn direct toegevoegd aan de repartitie en in 2018 aangeboden aan uitgevers, hierdoor bedraagt de uitkering aan leenrechtgelden in 2018 € 3,5 miljoen (2017: € 2,8 miljoen). Ook binnen de sectie PRN/IPRO is een significante stijging gerealiseerd in de repartitie. Dit is veroorzaakt door het sneller uitkeren van de gelden die worden geïncasseerd bij universiteiten. PRO is in staat geweest om de gelden binnen hetzelfde boekjaar te incasseren en te verdelen. Hierdoor is er eenmalig € 4,1 miljoen eerder aangeboden aan de rechthebbenden. Daarnaast is er € 300.000 toegevoegd aan de repartitie van de afkoopsommen van de sectie PRN/IPRO. Dit bedrag is toegevoegd vanuit het eigen vermogen en tegen 0% administratiekosten gerepartieerd.

Te verdelen rechten

Door bovenstaande oorzaken is de hoogte van de post te verdelen rechten genormaliseerd en teruggebracht tot € 3,7 miljoen (2017: € 8,5 miljoen). De ambitie is om de gelden zo snel als mogelijk aan te bieden aan uitgevers. De verwachting is dat deze post de komende jaren verder wordt verkleind.

Staat van baten en lasten

De ingehouden administratievergoedingen vormden de baten waarmee de activiteiten van Stichting PRO worden gefinancierd. Door de directe koppeling tussen de gelden die worden geïncasseerd en verdeeld en de ingehouden administratievergoeding, is een stijging van de baten een logisch gevolg. De hoge incasso in combinatie met de recordrepartitie, heeft geleid tot €1,7 miljoen aan baten (2017: €1,1 miljoen).

Al deze activiteiten dienen uiteraard uitgevoerd te worden, hierdoor is het aantal FTE ten opzichte van 2017 met 1,3 FTE gestegen. Dit, in combinatie met incidentele kosten voor de splitsing van PRO, leidt tot een hoger kostenniveau. De kosten zijn €135.000 gestegen ten opzichte van 2017. Echter, door de enorme stijging van de baten is eenmalig een flink positief exploitatieresultaat geboekt. Alhoewel er hard gewerkt is om dit resultaat te bereiken en de stichting tevreden kan terugkijken op 2018, past een dergelijk hoog positief resultaat niet in de ambitie van de stichting. Dit resultaat is echter veroorzaakt door een optelsom van verschillende incidentele gebeurtenissen. Het is niet de verwachting dat dit zich herhaalt in een van de komende jaren.

Kengetallen

In de Algemene Maatregel van Bestuur bij de Wet toezicht en geschillen-beslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten wordt een kostennorm gehanteerd van 15%. Daarnaast wordt de Consumentenprijsindex (CPI) als norm gehanteerd voor de stijging van de totale bedrijfslasten. De ambitie van Stichting PRO is om de gelden zo snel en efficiënt mogelijk aan te bieden aan de uitgevers, met een minimale kosteninhouding. De verschillende regelingen die Stichting PRO uitvoert, hebben allen een eigen karakter en verschillen in arbeidsintensiteit. In goed overleg met rechthebbenden en Cedar als uitvoeringsorganisatie, wordt door het bestuur per regeling vastgesteld welke werkzaamheden nodig zijn om de regelingen naar tevredenheid van alle partijen uit te voeren. Op basis van deze werkzaamheden, de bijbehorende kosten en de verwachte incasso, worden de inhoudingspercentages vastgesteld. Daarbij wordt uiteraard continue de balans gezocht tussen serviceniveau, kostenbeheersing en continuïteit van de regelingen. Dit resulteert in een inhoudingspercentage over alle regelingen van 9,4% van de rechtenopbrengsten of 6,4% van de bruto repartitie. Er zijn 13,5% meer kosten gerealiseerd dan in het vorig boekjaar, veroorzaakt door een grotere personele inzet als gevolg van het toegenomen activiteitsniveau en hogere automatiseringskosten.

1.3 Over Stichting PRO

Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO) is in 1997 opgericht door de Mediafederatie (voorheen NUV). De stichting heeft ten doel, zonder winst oogmerk voor zichzelf, het behartigen of doen behartigen van de belangen van uitgevers en de door hun vertegenwoordigde auteurs op het gebied van collectieve exploitatie door de collectieve administratie te verzorgen van auteursrechten die uitgevers niet of moeilijk individueel kunnen uitoefenen. Inmiddels voert Stichting PRO de administratie inzake het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in onderwijspublicaties (zoals readers), knipselkranten en voor de 'LiteROM'. Tevens verdeelt Stichting PRO het uitgeversdeel van de leenrecht- en thuishooftegelden en werft de mandaten van uitgevers waarmee Stichting Reprorecht een regeling voor beperkt digitaal hergebruik binnen het bedrijfsleven aanbiedt.

Omdat deze activiteiten nogal uiteenlopen zijn er verschillende secties binnen Stichting PRO waarbinnen de verschillende administratieve taken zijn ondergebracht. Elke sectie kent een eigen overlegstructuur en een

eigen begroting. Elke sectie is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, dat onder leiding staat van een onafhankelijk voorzitter. De secties benoemen de bestuursleden voor het Algemeen Bestuur van Stichting PRO. Leden van de secties worden benoemd door de verschillende groepen binnen de Mediafederatie. Het Algemeen Bestuur van Stichting PRO vergadert tweemaal per jaar. De dagelijkse leiding ligt bij de directeur van de stichting. Voor de bestuurssamenstelling wordt verwezen naar de laatste pagina's van dit jaarverslag.

Sectie PRN/IPRO (Readergelden)

Onderwijsinstellingen betalen een vergoeding voor overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken die in onderwijspublicaties worden opgenomen. De sectie PRN incasseert en verdeelt deze vergoedingen onder de uitgevers. Sectie PRN werkt daarbij nauw samen met de Stichting International Publishers Rights Organisation (IPRO), opgericht door de International Association of Scientific, Technical and Medical publishers (STM) ten behoeve van de betrokken buitenlandse uitgevers. Voor de uitvoering van de readerregeling zijn de incasso-activiteiten van Stichting IPRO volledig geïntegreerd binnen de sectie PRN.

IPRO is tevens een zelfstandige stichting, er wordt door IPRO een eigen jaarverslag opgesteld waarin alle relevante informatie is opgenomen, inclusief het overzicht van bestuursleden.

Voor de onderwijsmarkt kan Stichting PRO als één aanspreekpunt opereren voor het regelen van rechten voor onderwijspublicaties. Een groot deel van de activiteiten van deze secties zijn gebaseerd op artikel 16 Auteurswet. Door deze onderwijsexceptie is geen toestemming nodig voor het gebruik van korte overnames ten behoeve van het onderwijs, mits er een redelijke vergoeding wordt afgedragen aan rechthebbenden. Toestemming is wel vereist voor het overnemen van de zogenoemde niet-korte overnames. Meer dan 600 uitgevers hebben Stichting PRO een mandaat gegeven voor de afhandeling van deze niet-korte overnames. Daarnaast kan Stichting PRO via het mandaat van IPRO ook voor de buitenlandse uitgevers de niet-korte overnames verwerken. Dit onderscheid tussen korte en niet-korte overnames werkt door in de vrijwaring welke PRO in dat geval kan afgeven aan gebruikers. Door betaling van een redelijke vergoeding voor korte overnames, kan worden gevrijwaard voor alle rechthebbenden. Voor de afgedragen vergoedingen met betrekking tot de niet-korte overnames kan alleen een vrijwaring worden afgegeven voor die partijen waarvan PRO

een mandaat heeft ontvangen voor de uitvoering van dit element van de regeling.

De door de sectie gehanteerde paginatarieven zijn afgeleid van de zogenaamde bloemlezingregeling voor onderwijsuitgaven. Deze regeling maakt het mogelijk dat uitgevers content van elkaar overnemen. Deze nog steeds door uitgevers gehanteerde regeling stamt uit 1974 en berekent het (gemiddelde) auteurshonorarium van een (gemiddelde) paginaprijs. Op basis van het gemiddelde auteurshonorarium van 10% en een gemiddelde paginaprijs van 25 gulden, gold voor de eerste readerregelingen een billijke vergoeding van 2,5 gulden per pagina. De gemiddelde volledige paginaprijs van 25 gulden is het uitgangspunt voor de tariefgrondslagen van niet-korte gedeelten en schadevergoedingen.

De internationale uitgevers, vertegenwoordigd door IPRO hanteren hiervan afgeleide hogere paginaprijzen, vanwege de hogere gemiddelde paginaprijs van een buitenlandse wetenschappelijke uitgave. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Daarbij dient, los van de prijsindexatie, rekening gehouden te worden met de reguliere prijsstijgingen van de content van uitgevers. Door alleen een inflatiecorrectie toe te passen, ontstaat het risico dat de primaire exploitatie gevaar loopt doordat in verhouding, de prijs voor het hergebruik goedkoper wordt.

De sectie bestaat uit functionarissen werkzaam bij uitgevers welke actief zijn in het hoger onderwijs en worden benoemd door de Groep Educatieve Uitgeverijen van de Mediafederatie (voorheen het NUV), de leden namens Stichting IPRO worden benoemd door STM. De sectie PRN vergadert vier maal per jaar. De norm voor inhouding aan administratiekosten bedraagt in 2018 11,5%. Daarnaast wordt er voor controle-en handhaving een aanvullende 2,5% ingehouden.

Sectie PLU (leenrechtgelden)

Openbare bibliotheken betalen voor het uitlenen van werken een vergoeding aan Stichting Leenrecht. Stichting Leenrecht heeft een wettelijke aanwijzing voor deze activiteiten en heeft Stichting PRO aangewezen als verdeelorganisatie voor het uitgeversaandeel in deze vergoeding. Het gaat daarbij om boeken, tijdschriften en multimedia. Het aan uitgevers toekomende deel (30%) van de leenrechtvergoeding wordt door de sectie PLU verdeeld.

De activiteiten van de sectie PLU zijn gebaseerd op artikel 15c Auteurswet. Stichting PRO vrijwaart Stichting Leenrecht voor alle rechthebbenden op basis van de gegevens die Stichting Leenrecht verstrekt.

Uitgevers die met name algemene boeken uitgeven leveren de leden voor deze sectie. Dit zijn immers de producten die het meest worden uitgeleend. Zij worden benoemd door de Groep Algemene Uitgevers van de Mediafederatie. De sectie PLU vergadert twee maal per jaar. De norm voor inhouding aan administratiekosten is vastgesteld op 7,5%.

Sectie CLIP (CLIPgelden)

De sectie CLIP incasseert en verdeelt vergoedingen voor het gebruik van artikelen door knipseldiensten en in knipselkranten, zowel bij gebruikers als bij knipseldiensten zelf. Er zijn regelingen met de commerciële knipseldiensten voor externe levering van knipsels en regelingen voor beperkt intern gebruik met overheid en bedrijfsleven.

Deze activiteiten van CLIP zijn gebaseerd op mandaten van uitgevers (meer dan 700 uitgevers hebben CLIP gemandateerd) om niet-exclusieve licenties te verstrekken aan knipseldiensten en aan ondernemingen en instellingen met knipselkranten.

Op basis van artikel 15 lid 1 sub 4 van de Auteurswet maken uitgevers een nadrukkelijk voorbehoud voor het overnemen van artikelen. Daarnaast verdeelt de sectie CLIP het uitgeversdeel van de zogenoemde LiteROM-vergoedingen. De vrijwaring aan gebruikers kan alleen worden gegeven voor die uitgevers die CLIP hebben gemandateerd.

Het CLIP-tarief komt voort uit de onderhandelingen tussen dagbladuitgevers en de grootste commerciële knipseldienst na een rechterlijke uitspraak. Deze knipseldienst verhoogde zijn tarief naar 2 euro per knipsel met de afspraak dat de rechthebbenden een royalty van 25% ontvingen met een minimum van 50 cent. Vervolgens is dit minimumtarief jaarlijks geïndexeerd.

Omdat artikelen met name afkomstig zijn uit de dag- en vakbladen, zijn de leden van de sectie uit deze groep uitgevers. De sectie CLIP vergadert twee maal per jaar en de groep NDP Nieuwsmedia van de Mediafederatie benoemt deze leden. De norm voor inhouding aan administratiekosten is vastgesteld op 15%.

Sectie PRO Mandaat

De wettelijke Reprorechtregeling richt zich alleen op het fotokopiëren. Stichting Reprorecht vertegenwoordigt dankzij deze wettelijke aanwijzing alle uitgevers, maar alleen voor dit analoge hergebruik (fotokopieën). Voor ondernemers moet het echter mogelijk zijn om eventueel digitaal hergebruik ook eenvoudig te regelen. Stichting Reprorecht heeft daarvoor de regeling voor het bedrijfsleven uitgebreid.

Voor deze uitbreiding was echter het mandaat nodig van (alle) uitgevers omdat een wettelijke aanwijzing voor het faciliteren van digitaal gebruik ontbreekt. Stichting PRO heeft in Nederland ervaring met het verkrijgen van mandaten, zoals voor de onderwijs- en knipselmarkt. Binnen Stichting PRO is de sectie PRO Mandaat opgericht om de mandaten van uitgevers te werven en te beheren.

Op basis van de huidige verdeling van Reprorechtgelden, vertegenwoordigt PRO Mandaat 92% van deze gelden doordat meer dan 400 uitgevers een mandaat hebben afgegeven.

Stichting PRO vrijwaart Stichting Reprorecht namens alle uitgevers, met uitzondering van uitgevers welke hebben aangegeven niet te willen participeren (de zogenoemde blacklist). De sectie vergadert twee maal per jaar en bestaat uit de acht uitgeversvertegenwoordigers van het Algemeen Bestuur van Stichting Reprorecht. De leden worden benoemd door de Mediafederatie:

- drie leden op voordracht van de Groep Media voor Vak en Wetenschap;
- een lid op voordracht van de Groep Educatieve Uitgeverijen;
- een lid op voordracht van de Groep Nederlandse Dagbladpers;
- een lid op voordracht van de Groep Algemene Uitgevers/overige uitgevers;
- een lid op voordracht van de Groep Publiekstijdschriften;
- een lid op voordracht van de Vereniging van Muziekuitgevers.

Stichting de Thuiskopie heeft Stichting PRO aangewezen als verdeelorganisatie voor de uitgeversaandelen in de Thuiskopieregeling. Omdat alle groepen rechthebbenden reeds vertegenwoordigd zijn binnen de sectie PRO Mandaat is besloten om voor de verdeling van deze gelden geen nieuwe sectie op te richten maar de activiteiten onder te brengen bij de sectie PRO Mandaat. De repartitie van deze gelden is in 2018 voor het eerst uitgevoerd. Er is voor deze activiteit een kostennorm van 7,5% vastgesteld.

Cedar B.V.

Stichting PRO heeft op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoering van haar activiteiten ondergebracht bij het Centrum voor Dienstverlening Auteurs- en aanverwante Rechten (Cedar B.V.).

Bij Cedar zijn gedurende het verslagjaar gemiddeld 7,4 FTE werkzaam geweest ten behoeve van Stichting PRO.

Cedar voert de volledige facilitaire dienstverlening uit voor zes auteursrechtenorganisaties: Stichting Leenrecht, Stichting Lira, Stichting PRO, Stichting Reprorecht, Stichting de Thuiskopie en Stichting VEVAM. Daartoe behoren diensten als financiële administratie, communicatie, huisvesting en personeelszaken. Daarnaast neemt Stichting PRO deel in het bestuur van Stichting Cedar: de aandeelhouder van Cedar B.V.

VOI©E

Stichting PRO is lid van de Vereniging van Organisaties die het Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren, kortweg VOI©E. De vereniging streeft ernaar het begrip voor de uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten te vergroten en de informatie over de werkwijze van de collectieve beheersorganisaties (CBO's) te verbeteren.

VOI©E fungeert namens de CBO's als aanspreekpunt voor vragen over de collectieve uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten. Daarnaast vervult VOI©E de functie van meldpunt voor kritiek of klachten. Alle CBO's die in Nederland actief zijn, zijn lid van VOI©E en verbinden zich daarmee aan een gedragscode. VOI©E ziet toe op naleving van deze gedragscode. Stichting PRO is sinds 2011 in het bezit van het CBO Keurmerk.

1.4 Governance

Richtlijnen Goed bestuur en Integriteit CBO's

Stichting PRO heeft zich gecommitteerd aan de Principes en Best Practice-bepalingen van de Richtlijnen Goed bestuur en integriteit CBO's.

De sectieleden worden benoemd door het de Mediafederatie (voorheen Nederlands Uitgeversverbond, NUV). De verschillende secties kiezen uit hun midden een voorzitter. De voorzitters van de secties vormen gezamenlijk het Algemeen Bestuur van Stichting PRO. De zeggenschap over de materiële bevoegdheden met betrekking tot het beheer berust bij het Algemeen Bestuur van Stichting PRO. Profielschetsen van voorzitter en bestuurders zijn beschikbaar via de [website](#) van Stichting PRO.

Leden van het bestuur, inclusief de leden van de secties, voeren deze taak onbezoldigd uit. De activiteiten worden onder werktijd uitgevoerd en derhalve zijn de functies indirect bezoldigd. Zij ontvangen echter geen vergoedingen of vacatiegelden van Stichting PRO. Derhalve is er voor gekozen om in het overzicht van nevenfuncties de posities van bestuursleden als onbezoldigd te presenteren. Het presenteren van de functies als bezoldigd, zou immers de suggestie wekken dat de leden een vergoeding ontvangen voor hun inzet als sectie-of bestuurslid.

Uitzonderingen vormen de voorzitter van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO en, tot juni 2018, de voorzitter van de sectie PRO Mandaat (en incidenteel overige leden die niet in loondienst zijn).

De repartitiereglementen, op basis waarvan Stichting PRO de gelden beschikbaar stelt aan uitgevers, zijn in 2017 geëvalueerd. Omdat eerst het proces rondom de bestuurlijke structuur afgerond moest worden, is er eind 2017 een aangepast repartitiereglement aangeboden aan het CvTA. Door de bestuurlijke herinrichting en de splitsing van PRO, is de verwachting dat er in 2019 wederom aanpassingen doorgevoerd dienen te worden. Deze repartitiereglementen zijn beschikbaar via de websites van Stichting PRO en CLIP. De reglementen worden in 2020 wederom geëvalueerd.

Splitsing Stichting PRO

Door aanpassingen in de wet Toezicht (WTCBO) die op 26 november 2016 van kracht is geworden, dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen de toezichtfunctie en de dagelijkse leiding. Deze twee rollen kunnen niet meer door een enkel bestuur worden uitgevoerd. In dat licht heeft Stichting PRO te kennen gegeven te willen voldoen aan de vereisten op het gebied van governance door het huidige 'bestuur' te belasten met de toezichtfunctie en in te richten als toezichtorgaan en daarnaast een directeur verantwoordelijk te maken voor de dagelijkse leiding.

Daarbij heeft Stichting PRO in overleg met het CvTA vastgesteld dat het mogelijk moet zijn om een dergelijk toezichtorgaan te blijven belasten met de status van stichtingsbestuur conform het BW. Het CvTA kon akkoord gaan met dit voorstel indien deze beperkingen van de bevoegdheden van het bestuur (optredend als toezichtfunctie) en de gepaste afstand van dit bestuur (optredend als toezichtfunctie) tot het uitvoeren van de dagelijkse leiding in opzet (statuten, reglementen) en in werking (besluitvorming, handelingen) wordt ingericht en nageleefd. Het huidige model is daarbij omgevormd tot een bestuur + directiemodel per 1 januari 2018.

De secties kennen ten opzichte van het Algemeen Bestuur een bepaalde mate van autonomie. Zo wordt het beleid binnen deze secties vormgegeven en fungeert het AB als orgaan om deze besluiten te bekrachtigen. Een model dat in de oude bestuursstructuur goed werkt. In de huidige opzet van een bestuur + directiemodel is er echter een interne discussie ontstaan over de reikwijdte van de autonomie van de secties. Repartitiereglementen worden immers vastgesteld door het Algemeen Bestuur van PRO. Vertegenwoordigers van andere secties, welke andere groepen uitgevers vertegenwoordigen, hebben een mate van invloed op het repartitiereglement van een bepaalde sectie.

Het bestuur heeft in 2018 het besluit genomen om de stichting te splitsen. Omdat de onzekerheid over een aantal secties aanzienlijk is, heeft Stichting PRO per 1 januari 2019 een gedeelte van haar activiteiten afgesplitst naar Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties. Dit betekent dat alle activiteiten die voor de splitsing werden uitgevoerd binnen de sectie PRO Readerregeling Nederland (sectie PRN) en de sectie International Publishers Rights Organisation (sectie IPRO) zijn ondergebracht in de separate stichting. Daarbij is het idee dat de separate stichting als separate rechtsvorm over de autonomie beschikt om snel beslissingen te kunnen

nemen of te accorderen, waarbij het eenvoudiger wordt om een strategie uit te werken voor de collectieve onderwijsregelingen en waarbij de verschillende uitgeefgroepen zich meer kunnen identificeren met die specifieke stichting en waarbij afstemming met de betreffende achterban eenvoudiger wordt (effectiever en efficiënter).

Middelenbeheer

Door het bestuur van de Stichting PRO is in het Statuut middelenbeheer beleid vastgesteld voor het beheer van de beschikbare liquide middelen. Het Statuut wordt gebruikt om de afspraken tussen de stichting, Cedar B.V. en banken voor het beheer van de liquide middelen te formaliseren. Zoals vastgelegd in het Statuut middelenbeheer van de stichting dienen de voor beheer van de liquide middelen van de stichting gekozen producten een grote mate van zekerheid te geven met betrekking tot het garanderen van de hoofdsom op einddatum van de belegging. De beoordeling hiervan wordt gedaan op basis van de criteria welke zijn afgeleid van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Stichting PRO heeft de uitvoerende werkzaamheden met betrekking tot (onder meer) de inkomende en uitgaande geldstromen uitbesteed aan Cedar. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is Cedar tekenbevoegd voor de bankrekeningen van de stichting.

Klachten en bezwaren gebruikers

Stichting PRO doet er alles aan om de werkzaamheden in de keten van inning en verdeling van vergoedingen zorgvuldig uit te voeren. Om eventuele klachten binnen de voorgeschreven regels van de gedragscode van de brancheorganisatie VOI©E te kunnen behandelen, heeft Stichting PRO een officiële klachten- en bezwarenprocedure. Klachten over bijvoorbeeld de administratieve afhandeling of bezwaren van meer principiële aard worden via deze procedure op correcte wijze afgehandeld. Meer informatie is gepresenteerd op de website van stichting PRO: www.stichting-pro.nl.

Klachten en bezwaren rechthebbenden

Er is een separaat orgaan gecreëerd dat belast is met de behandeling van klachten en bezwaren van rechthebbenden. De heer Theo Röell is aangewezen als voorzitter van deze geschillencommissie.

Sociaal cultureel beleid

Het beleid van de Stichting is om zoveel als mogelijk gelden, direct aan te bieden aan uitgevers. Er worden derhalve geen gelden beschikbaar gesteld voor sociaal-culturele doeleinden.

Reservering claims rechthebbenden

Beschikbare gelden worden zo spoedig mogelijk uitgekeerd aan uitgevers. Door de aard van de regelingen en het feit dat Stichting PRO aan uitgevers uitkeert, is het aandeel van onbekende rechthebbenden zeer gering. Dit aandeel blijft drie jaar lang beschikbaar voor de individuele rechthebbende, in deze periode probeert Stichting PRO de uitgever te achterhalen en kan de uitgever de gelden claimen. Na de periode van drie jaar worden niet uitgekeerde gelden alsnog toegevoegd aan de repartitie van het volgende jaar. Er wordt geen reservering opgebouwd voor claims van rechthebbenden die zich melden na deze periode van drie jaar. Er is in dit verslagjaar € 35.000 aan leenrechtgelden ouder dan drie jaar toegevoegd aan de repartitie.

Kostennorm ketenkosten

Het Algemeen Bestuur, ondersteunt door de verschillende sectiebesturen, ziet toe op de uitvoering van de verschillende regelingen. De bestuurders zijn allen vertegenwoordigers namens uitgevers. Zij hebben namens hun achterban direct belang bij het optimaliseren van de incasso en het beheersen van de kosten. De inhoudingen, noodzakelijk om de uitvoering van de regelingen te financieren, worden in nauw overleg met de verschillende besturen vastgesteld. De kosten die noodzakelijk zijn om een regeling succesvol uit te voeren, zijn volledig afhankelijk van de aard van de regeling.

De uitbetaling van de leenrechtgelden gebeurt met een inhouding van 7,5%. Stichting Leenrecht hanteert een inhoudingspercentage van 5%. De totale ketenkosten, van facturatie van de bibliotheken tot aan repartitie aan de uitgevers, blijven hierdoor binnen de gewenste 15%.

De uitbetaling van de thuishopiegelden gebeurt met een inhouding van 7,5%. Stichting de Thuis kopie hanteert een inhoudingspercentage van 5,5%. De totale ketenkosten, van facturatie tot aan repartitie aan de uitgevers, blijven hierdoor binnen de gewenste 15%.

De incasso en repartitieactiviteiten in de readerregelingen kenmerken zich door een relatief hoge arbeidsintensiteit. Vooral vanwege de noodzaak het feitelijke gebruik te meten en af te rekenen met de gebruikers, voor niet-korte overnames zelfs titel per titel, en vervolgens per titel het aantal pagina's doorgerekend naar aantal studenten. Ook blijkt er veel inbreuk plaats te vinden, ondanks de algemene overeenkomsten die worden afgesloten met de instellingen op collectief niveau (enerzijds met het HBO en anderzijds de universiteiten). Dit noopt tot gedetailleerde controlemaatregelen die de beheerskosten opdrijven. De inzagemodellen die afgesproken zijn met de universiteiten worden verder uitgewerkt. Duidelijk is wel dat ook voor het verkrijgen van de inzage in het feitelijk gebruik, meer inzet noodzakelijk is dan vooraf is ingeschat.

Daarbij moet overigens worden opgemerkt dat de readergelden, bestemd voor buitenlandse rechthebbenden, via een Nederlandse CBO worden verdeeld (IPRO). Omdat deze CBO echter in Nederland is gevestigd, zijn de kosten die gemaakt worden door IPRO, onderdeel van de ketenkosten in de readerregelingen. Daarnaast worden de readergelden bestemd voor visuele makers uitgekeerd via Stichting Pictoright. De zogenaamde ketenkosten komen hierdoor voor de readergelden uit op 17,1%.

Weigering licenties

Stichting PRO heeft het mandaat van uitgevers om namens hen rechten uit te oefenen, c.q. vergoedingen te incasseren. Dit gebeurt op basis van mandaten (van uitgevers), op basis van deze mandaten zijn licentieovereenkomsten opgesteld. Binnen de kaders, zoals vastgesteld in de voorwaarden behorende bij de licenties en contracten, worden zo veel als mogelijk licenties afgesloten. Daarbij worden geen licenties geweigerd aan gebruikers, tenzij de gebruiker een behoefte definieert waarbij de vooraf vastgestelde normen in de licentie worden overschreden. Licenties kunnen daarnaast geweigerd worden indien het gebruik niet valt binnen de wettelijke kaders of het gebruik de belangen van de rechthebbenden onredelijk schaadt. Een overzicht met toegekende en geweigerde licenties wordt aangeboden aan de secties.

Transparantieverlag

Op grond van de Wet Toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties en het Besluit transparantieverlag richtlijn collectief beheer moeten collectieve beheersorganisaties verdergaande informatie

publiceren dan op basis van BW2 Titel 9 vereist is. Deze publicatieplicht betreft het zogeheten transparantieverlag, dat onderdeel uitmaakt van het directieverlag.

Een aantal vereisten voor het transparantieverlag zijn op grond van andere wet- en regelgeving reeds elders in het jaarverslag opgenomen:

- het kasstroomoverzicht is opgenomen op blz. 29
- informatie over licentieweigeringen is opgenomen op blz. 11
- informatie over de wettelijke en bestuurlijke structuur is opgenomen op blz. 6
- het overzicht van verbonden partijen is opgenomen op blz. 33
- de beloning van bestuursleden en de personen belast met de dagelijkse leiding is opgenomen op blz. 39
- de rechtenopbrengsten per rechtencategorie is opgenomen op blz. 13

De overige vereisten voor het transparantieverlag worden hieronder toegelicht.

Toerekening bedrijfslasten naar rechtencategorie

	Readergelden	Leenrecht	CLIP	Thuiskopie	Totaal
Bedrijfslasten	808	133	86	108	1.135
Rechtenopbrengst	7.152	3.428	373	1.162	12.115
Kostenpercentage	11,3%	3,9%	23,1%	9,3%	9,4%

De inhoudingspercentages voor administratievergoedingen op repartities zijn opgenomen op blz. 32.

Te verdelen rechten

Een aantal specifieke eisen zijn van toepassing op de presentatie in het transparantieverslag van de aan rechthebbenden verschuldigde bedragen.

	Readergelden	Leenrecht	CLIP	Thuis kopie	Totaal
Te verdelen 1/1	4.329	300	123	3.791	8.543
Rechtenopbrengst	7.152	3.428	373	1.162	12.115
Inhouding SoCu	0	0	0	0	0
Overige mutaties	1.160	2	-8	-301	853
Beschikbaar voor verdeling	12.641	3.730	488	4.652	21.511
In verdeling genomen boekjaar	10.691	3.519	325	3.388	17.923
Eerder in verdeling genomen	632	211	51	0	894
Nog niet in verdeling genomen	1.318	0	112	1.264	2.694
Repartitie	9.197	3.206	275	3.134	15.812
Te verdelen 31/12	2.034	264	164	1.264	3.726
Waarvan nog niet in verdeling genomen	1.318	0	112	1.264	2.694
Waarvan relatie onbekend	113	150	2	0	264
Waarvan relatie bekend / reserveringen	603	114	50	0	768

De nog niet in verdeling genomen bedragen vallen binnen de wettelijke doorbetalingstermijnen. Deze termijnen van negen maanden na afloop van het jaar van ontvangst van de gelden voor rechtstreeks van betalingsplichtigen ontvangen gelden en zes maanden na ontvangst van gelden van andere CBO's zijn in 2018, met uitzondering van de repartitie van thuiskopiegelden, gehaald. De repartitie van de Thuis kopiegelden vormt de uitzondering:

- In 2017 heeft PRO voor het eerst thuiskopiegelden ontvangen en in 2018 uitgekeerd aan haar rechthebbenden. Dit is een geheel nieuwe geldstroom waarbij tevens een nieuwe groep rechthebbenden is geadresseerd en benaderd;
- In 2018 heeft PRO Thuis kopiegelden ontvangen voor zowel 2017 als oudere jaren. Deze gelden worden in 2019 uitgekeerd. Daarbij is het praktisch ondoenlijk om het ritme van de Stichting de Thuis kopie te volgen. De stichting keert immers tweemaal per jaar uit. Gezien het zeer geringe bedrag dat aan PRO wordt aangeboden is het tweemaal per jaar uit keren van deze geldstroom te kostbaar. Om de kosten op een aanvaardbaar niveau te houden is besloten om eenmaal per jaar de gelden te verdelen;
- In 2019 wordt geëxperimenteerd met het systeem om de verdeling in het begin van 2019 vast te stellen om vervolgens de gelden uit 2018 uit te keren en direct daarna, gebaseerd op dezelfde gegevens, de gelden uit te keren die in het eerste halfjaar van 2019 zijn ontvangen van Thuis kopie.

De verdeelsystematiek gaat hierbij voor alle rechtencategorieën met uitzondering van CLIP uit van een jaarlijkse repartitie met daarna drie jaarlijkse narepartities. CLIP-gelden worden halfjaarlijks uitgekeerd met daarna drie jaar lang halfjaarlijkse narepartities.

Rechtenopbrengsten van en repartitie aan andere CBO's

In onderstaand overzicht zijn de van andere CBO's netto ontvangen en aan hen uitgekeerde bedragen per rechtencategorie opgenomen. Op deze bedragen zijn de gebruikelijke inhoudingspercentages berekend.

		Rechtenopbrengst	Repartitie
Stichting Leenrecht	Leenrecht	3.195	0
Stichting de Thuis kopie	Thuis kopie	1.162	0
Stichting IPRO	Readergelden	0	3.776
Stichting Pictoright	Readergelden	0	801
Stichting Lira	Readergelden	0	57
	CLIP	62	10
Copydan writing	Leenrecht	0	0
CCC	Leenrecht	0	8
PLS	Leenrecht	0	48
Reprobel	Leenrecht	233	0

Gesloten vertegenwoordigingsovereenkomsten

- Stichting PRO is aangewezen door Stichting Thuis kopie en Stichting Leenrecht;
- Stichting PRO, sectie PRN/IPRO, keert uit aan IPRO op basis van een overeenkomst. Met Lira en Pictoright bestaat een mandaatverhouding waarbij Lira en Pictoright, PRO het mandaat geven om namens hen te incasseren;
- Datzelfde geldt voor de relatie tussen Stichting PRO en Stichting Reprorecht waarbij er een mandaatovereenkomst is gesloten tussen PRO en Reprorecht. Dit valt onder de sectie PRO Mandaat.
- Met de buitenlandse organisaties (CCC/PLS/Copydan en Sofia) zijn voor de verdeling van Leenrechtgelden overeenkomsten gesloten.

Overige voordelen bestuursleden en directie

Bestuursleden en directie genieten geen overige voordelen. Stichting PRO stelt de uitgevers aandelen ter beschikking aan de rechtspersonen (uitgeefbedrijven) waar bestuursleden in loondienst zijn.

1.5 Kerncijfers rechtenopbrengsten en repartitie

Bedragen * € 1.000

	2018	2017	2016	2015	2014
Rechtenopbrengsten					
Sectie PRN+IPRO	7.152	6.477	4.654	4.741	4.178
Sectie PLU	3.428	2.795	2.747	2.975	3.242
Sectie CLIP	373	381	497	622	736
Sectie PRO-Mandaat	1.162	4.098	0	0	0
Totaal	12.115	13.751	7.898	8.338	8.156
Repartitie					
Sectie PRN+IPRO	9.197	5.198	3.485	3.682	3.631
Sectie PLU	3.206	3.101	2.541	3.189	3.378
Sectie CLIP	275	337	489	793	681
Sectie PRO-Mandaat	3.134	0	0	0	0
Totaal netto repartitie	15.812	8.636	6.515	7.664	7.690
Ingehouden administratievergoeding	1.973	1.167	1.060	1.154	889
Totaal	17.785	9.803	7.575	8.818	8.579
Te verdelen rechten					
Sectie PRN+IPRO	2.034	4.329	3.589	3.320	3.177
Sectie PLU	264	300	853	769	1.088
Sectie CLIP	164	123	137	205	474
Sectie PRO-Mandaat	1.264	3.791	0	127	831
Totaal	3.726	8.543	4.579	4.421	5.570
Te verdelen rechten per tijdvak					
2014 en ouder	0	86	179	784	5.570
2015	84	84	501	3.637	0
2016	356	371	3.899	0	0
2017	843	8.002	0	0	0
2018	2.443	0	0	0	0
Totaal	3.726	8.543	4.579	4.421	5.570

1.6 Toelichting - Sectie PRN+IPRO

(Bedragen x € 1.000)

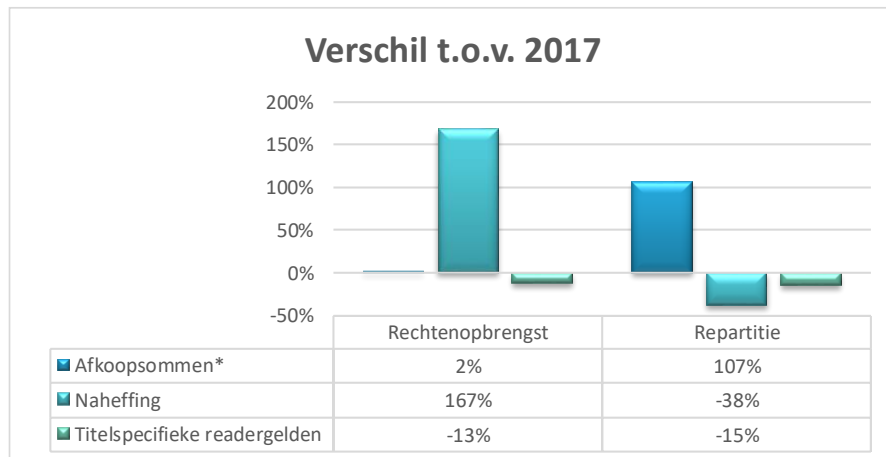
	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Rechtenopbrengsten					
Afkoopsommen	5.509	5.427	2.766	2.926	2.895
Naheffing	1.078	403	935	794	276
Titelspecifieke readergelden	565	647	953	1.021	1.007
	<u>7.152</u>	<u>6.477</u>	<u>4.654</u>	<u>4.741</u>	<u>4.178</u>
Repartitie					
Afkoopsommen	8.343	4.032	2.198	2.446	2.331
Naheffing	355	576	511	478	313
Titelspecifieke readergelden	499	590	776	758	987
Totaal netto repartitie	<u>9.197</u>	<u>5.198</u>	<u>3.485</u>	<u>3.682</u>	<u>3.631</u>
Ingehouden administratievergoeding	1.411	855	852	893	642
	<u>10.608</u>	<u>6.053</u>	<u>4.337</u>	<u>4.575</u>	<u>4.273</u>
Te verdelen rechten					
Afkoopsommen	537	3.402	2.401	2.586	1.522
Naheffing	1.155	570	792	273	1.255
Titelspecifieke readergelden	342	357	396	462	400
	<u>2.034</u>	<u>4.329</u>	<u>3.589</u>	<u>3.321</u>	<u>3.177</u>

Sectie PRN/IPRO (Readergelden)

Onderwijsinstellingen dragen een vergoeding af aan Stichting PRO waardoor zij op eenvoudige wijze gebruik kunnen maken van overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken die in onderwijspublicaties worden opgenomen. De sectie PRN/IPRO incasseert deze vergoedingen en verdeelt de gelden onder de uitgevers. Stichting IPRO verdeelt het aandeel van de buitenlandse uitgevers. De gelden worden in ieder geval op twee momenten in het jaar aangeboden aan rechthebbenden, in het voorjaar worden de titelspecifieke gelden en de bedragen vanuit de zogenoemde naheffingen aangeboden. In het najaar worden de gelden uit de afkoopregelingen aangeboden.

Een belangrijke activiteit van PRN/IPRO is het geven van voorlichting en de controle op naleving van de regelingen. De sectie PRN/IPRO vergadert vier maal per jaar. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in 2018.

De rechtenopbrengsten vanuit de readerregelingen staat al jaren onder druk. Een deel van de uitgevers maakt directe licentie afspraken met gebruikers. Auteurs die tevens doceren binnen het hoger onderwijs stellen veelal hun content (of de auteursversie daarvan) gratis ter beschikking aan studenten en het beleid van de Nederlandse regering is gericht op het volledig in open access publiceren van content die mede tot stand is gekomen

door overheidsfinanciering. Al deze factoren leiden ertoe dat er minder hergebruik via stichting PRO afgerekend hoeft te worden.

Dat is goed nieuws voor gebruikers en uitgevers, op deze manier zijn partijen beter in staat om maatwerk afspraken te maken. Hierdoor ontstaat er wel een druk op de incasso vanuit de onderwijsregelingen, het is immers in niemands belang om hetzelfde hergebruik dubbel af te rekenen.

Bovenstaande factoren, in combinatie met verre gaande digitalisering binnen het onderwijs, leiden echter wel tot een complex werkveld waarbij het voor gebruikers onvoldoende duidelijk is welke vormen van hergebruik voor welke content nu reeds is geregeld. Daarnaast is het hergebruik op digitale leeromgevingen minder transparant en minder makkelijk te controleren. Dat voedt het idee dat er weliswaar een deel van het hergebruik op een andere manier is geregeld, maar dat er tegelijkertijd een verschuiving plaatsvindt van de eenvoudig te controleren papieren readers, naar de veel lastiger te controleren digitale leeromgevingen.

Het is niet eenvoudig om een vorm van inzage in het werkelijke gebruik te realiseren. De afgelopen jaren is er met alle betrokken hard gewerkt om dit toch voor elkaar te krijgen. Net zoals het in niemands belang is om hetzelfde hergebruik tweemaal af te rekenen, is het immers ook in niemands belang dat er binnen het hoger onderwijs op grote schaal hergebruik plaatsvindt dat in het geheel niet wordt afgerekend.

Deze inspanningen hebben ertoe geleid dat er twee modellen zijn geïmplementeerd. Een model is uitgewerkt met de Vereniging van Hogescholen (VH) en gaat uit van een afkoopsom voor korte overnames en de mogelijkheid voor het aanvragen van toestemming voor lange overnames voor zowel papier als digitaal hergebruik. Daarbij kan Stichting PRO controleren of al het hergebruik reeds is afgerekend doordat er een vorm van inzage mogelijk is in de digitale leeromgevingen van de Hogescholen. Dit leidt geregeld tot zogenoemde naheffingen voor hergebruik van lange overnames zonder dat dit hier een vorm van toestemming voor is verkregen.

Een ander model is uitgewerkt met de vereniging van universiteiten VSNU. Daar is de readerregeling omgebouwd tot een easy access regeling. Dit model gaat uit van het feitelijk oprekken van alle grenzen waarbinnen hergebruik mogelijk is, zowel binnen de afkoopregeling (er is meer gebruik direct geregeld) als binnen de mogelijkheid om langere overnames aan te

vragen (praktisch al het gebruik kan geregeld worden met PRO). Ook hiervoor geldt dat zowel het papieren als het digitale gebruik is geregeld.

Voor beide modellen geldt dat het aantal niet afgerekende overnames sterk is gedaald. Bij de hogescholen voornamelijk om deze overnames alsnog in rekening te brengen (de zogenoemde naheffingen) en bij de universiteiten door vooraf meer gebruik toe te staan in de easy access regeling en daarbij vooraf een redelijke vergoeding voor in rekening te brengen.

Regeling voor universiteiten, easy access

In 2017 is er overeenstemming bereikt met de VSNU over een aangepaste regeling voor het hergebruik van content binnen de universiteiten. Met de introductie van deze zogenoemde *easy access regeling* is de uitvoering verder versimpelt. Al het hergebruik tot 50 pagina's (met een maximum van 1/3^e van het oorspronkelijke werk) is opgenomen in de regeling. Dit betekent tevens dat de kans op inbreuken wordt verkleind. Universiteiten betalen tot en met 2020 een vaste reële vergoeding per jaar voor het hergebruik van korte overnames waarbij tevens een groot deel van de lange overnames is geregeld. In de regeling is tevens rekening gehouden met het feit dat instellingen het hergebruik met ongeveer 5% per jaar zullen beperken door eerder genoemde factoren. Om beter zicht te krijgen in de ontwikkeling van het feitelijke hergebruik (en het vaststellen van een reële vergoeding voor in de toekomst) gaat elke universiteit gedurende de contractperiode een vorm van inzage geven in het (digitale) hergebruik. In 2018 zijn er twee universiteiten die inzage hebben geboden door alle content die op de digitale leeromgeving staat, aan PRO aan te bieden. Dit is een belangrijk resultaat omdat dit inzicht eerder ontbrak. De verwerking van deze inzage wordt begin 2019 verwacht. Tegelijkertijd moet echter geconstateerd worden dat de ambitie was om deze vorm van inzage van meer instellingen te ontvangen en dat de verwerking van de data meer inzet van medewerkers vereist dan vooraf is ingeschat.

Regeling voor Hogescholen

Het contract met de hogescholen is in 2018 met één jaar verlengd tot 31 december 2018. Partijen hebben 2018 gebruikt om zowel op uitvoerend als bestuurlijk niveau te verkennen welke elementen er opgenomen dienen te worden in een nieuwe aangepaste regeling. Dat betekent dat in 2018 nog conform de huidige overeenkomst de regeling is uitgevoerd. De huidige regeling is suboptimaal en derhalve aan vervanging toe. Tegelijkertijd is er een belangrijk element wat nu reeds onderdeel vormt van de

regeling en dat is de mogelijkheid om inzage te krijgen in het feitelijke hergebruik, ook digitaal. Dit heeft ook in 2018 geleid tot een zeer divers beeld. Bij een deel van de instellingen is de zorg van uitgevers weggenomen, het hergebruik blijkt praktisch volledig geregeld. Voor andere instellingen betekent het echter dat een significant deel van het hergebruik alsnog afgerekend diende te worden. Dit is zichtbaar in de totale som van de zogenoemde *naheffingen*.

Deze aanvullende incasso is echter geen doel op zich. Het idee is dat er een preventieve werking uitgaat van de controles en de aanvullende facturen voor dit hergebruik in de verwachting dat meer gebruikers de toestemming voor lange overnames vooraf regelen. Daarvan is echter onvoldoende sprake. Dit element zal derhalve opgenomen worden in een nieuwe regeling waarbij het doel wordt om de belasting voor de instellingen verder te beperken evenals het aantal inbreuken. De verwachting is dat er in 2019 een nieuwe regeling gepresenteerd kan worden. Mocht dit onverhoopt niet mogelijk blijken, dan wordt de huidige regeling nogmaals met een jaar verlengd.

Rechtenopbrengsten en repartitie

De uitwerking van de readerregelingen heeft een positief effect op de rechtenopbrengsten van de sectie. Er is in 2018 € 7,1 miljoen aan rechtenopbrengsten gerealiseerd (2017: €6,5 miljoen). Het verschil wordt volledig veroorzaakt door de incasso van naheffingen in het hoger onderwijs. Jaarlijks worden enkele hogescholen gecontroleerd, het is niet te voorspellen of er inbreuken worden geconstateerd en in welke mate. Hierdoor kent dit incassoniveau een vrij grillig verloop.

Het incassoniveau van de afkoopsommen is stabiel door de langjarige afspraken die gemaakt zijn met VSNU (regeling tot en met 2020 en een vast bedrag per jaar) en de vereniging van Hogescholen.

Doordat PRO steeds beter in staat is om volledig inzage te krijgen in al het hergebruik, is overigens de verwachting dat de totale incasso de komende jaren zal stijgen ondanks de factoren die een drukkend effect hebben op het totale hergebruik.

Geïncasseerde gelden worden zo snel als mogelijk uitgekeerd aan recht-hebbers. De sectie is daarbij uiteraard afhankelijk van met name de snelheid waarmee gebruikers de vergoedingen betalen. Het betalingsgedrag van de gebruikers is de afgelopen jaren echter sterk verbeterd. In 2017 heeft de sectie PRN de vergoedingen van de hogescholen voor het eerst geïncasseerd en verdeeld in hetzelfde boekjaar. In 2018 is dit tevens gerealiseerd voor de gelden die betrekking hebben op de easy acces regeling van de universiteiten. Hierdoor is de repartitie van de afkoopsommen gestegen tot een recordhoogte van € 8,3 miljoen (2017: € 4,0 miljoen). De stijging ten opzichte van voorgaande jaren wordt overigens voor een klein deel veroorzaakt door een eenmalige toevoeging aan de repartitie vanuit het eigen vermogen van € 300.000 en van € 506.000 vanuit de thuishopie-gelden (voor het aandeel van de educatieve uitgeverij).

Door de flink hogere repartitie daalt uiteraard de post te verdelen gelden. Doordat er echter eind 2018 nog een factuur is verzonden (ad € 1 miljoen) in het kader van de naheffingen, komt de post te verdelen gelden uit op 2 miljoen.

De relatief hoge incasso en de incidenteel hoge repartitie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de incidenteel hoge baten uit administratiekosten. Deze baten zijn uiteraard noodzakelijk om de activiteiten te financieren. Een eventueel overschot zal wederom worden aangeboden aan de recht-hebbers.

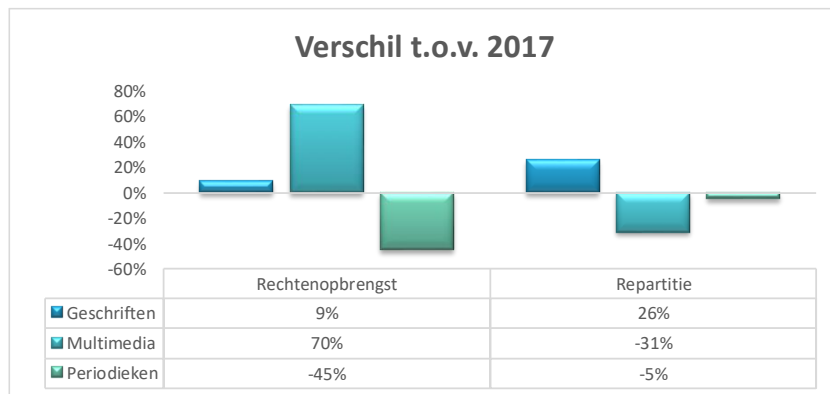
1.7 Toelichting - Sectie PRO leenrechtvergoeding Uitgevers

(Bedragen x € 1.000)

	2018	2017	2016	2015	2014
Rechtenopbrengsten					
Geschriften	3.190	2.534	2.520	2.689	2.921
Periodieken	211	222	185	235	257
Multimedia	27	39	42	51	64
	<u>3.428</u>	<u>2.795</u>	<u>2.747</u>	<u>2.975</u>	<u>3.242</u>
Repartitie					
Geschriften	2.944	2.696	2.202	2.694	3.017
Periodieken	206	372	226	246	262
Multimedia	56	33	113	248	99
Totaal netto repartitie	<u>3.206</u>	<u>3.101</u>	<u>2.541</u>	<u>3.188</u>	<u>3.378</u>
Ingehouden administratievergoeding	260	251	120	116	122
	<u>3.466</u>	<u>3.352</u>	<u>2.661</u>	<u>3.304</u>	<u>3.500</u>
Te verdelen rechten					
Geschriften	182	175	548	342	443
Periodieken	19	31	207	250	275
Multimedia	63	94	98	177	370
	<u>264</u>	<u>300</u>	<u>853</u>	<u>769</u>	<u>1.088</u>

Sectie PLU (leenrechtgelden)

Openbare bibliotheken betalen voor het uitlenen van werken een vergoeding aan Stichting Leenrecht. Het gaat daarbij om boeken, tijdschriften en multimediaproducten. Daarvan wordt het aan uitgevers toekomende deel door de sectie PRO Uitgeversaandelen Leenrecht (PLU) van Stichting PRO verdeeld. De repartitie van de gelden vindt eenmaal per jaar plaats. De sectie vergadert tweemaal per jaar. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in het verslagjaar.

Uitgeversaandeel in leenrechtvergoeding

In het zogenoemde HP/Reprobel arrest heeft de Europese Hof van Justitie bepaald dat gelden die worden geïncasseerd op basis van een wettelijke aanwijzing en waarbij de wetgever tevens de verdeling bepaalt, een eventuele vergoeding aan uitgevers niet ten koste mag gaan van het auteursdeel. Vervolgens hebben auteursvertegenwoordigers in Nederland deze zaak aangegrepen om de verdeling van de Nederlandse Reprorechtvergoedingen ter discussie te stellen.

Deze discussie is in het najaar van 2016 ook gestart binnen het Leenrecht bestuur. Dit heeft de uitgevers verrast. In Nederland kennen we binnen het collectief beheer immers een overlegstructuur waarbij in goed overleg de verdeling door de verschillende groepen rechthebbenden wordt vastgesteld. Binnen Stichting leenrecht is er naar oplossingen gezocht. Alle belanghebbenden zijn op constructieve wijze met elkaar in overleg getreden en dit heeft eind 2018 geleid tot een structurele oplossing. Dat betekent allereerst het einde van de tijdelijke oplossing waarbij de uitgevers 80% van de beschikbaar gelden ontvangen en er 20% van de uitgeversaandelen werd gereserveerd voor mogelijke claims. Hierdoor heeft Stichting Leenrecht het volledige uitgeversaandeel aan PRO kunnen uitkeren. Daarnaast is tevens de 20% inhouding uit 2017 aangeboden aan PRO. Deze structurele oplossing dient in 2019 nog geformaliseerd te worden. In goed overleg is binnen Stichting Leenrecht wel besloten om in 2018 tot uitkering van bovengenoemde elementen over te gaan.

E-books, wel of niet onder de leenrechtregeling?

Het Europese Hof van Justitie heeft in 2016 geoordeeld dat onder voorwaarden, een e-book mag worden uitgeleend door de openbare bibliotheken. De voorwaarden waaronder dit mogelijk moet worden, compliceert de uitvoering van deze uitspraak. Belangrijkste voorwaarde is dat het e-book wordt aangeboden in een *one-copy-one-user* model. De Koninklijke Bibliotheek (KB), belast met het verkrijgen van digitale content, heeft een goed werkend systeem waarbij uitgevers e-books aanbieden via een *one-copy-multiple-users* licentie. Dit heeft er in 2018 toe geleid dat er een [convenant](#) is gesloten. Stichting PRO is geen partij bij dit convenant.

Rechtenopbrengsten en repartitie

De rechtenopbrengsten in de leenrechtregeling staan structureel onder druk. Jaarlijks daalt de totale incasso van Stichting leenrecht met ongeveer 5%. Deze daling wordt veroorzaakt door een scala aan ontwikkelingen. Een logische verklaring is dat er minder werken worden uitgeleend. Dat is echter maar een deel van de oorzaak van de dalende incasso. Zo worden de verleningen sinds enige jaren niet meer afgerekend.

Daarnaast heeft een deel van de bibliotheken besloten de collectie onder te brengen bij schoolbibliotheken. Deze schoolbibliotheken zijn vrijgesteld van het betalen van de leenrechtvergoeding waardoor deze uitleningen niet meer worden geregistreerd en afgerekend.

Er is in 2018 een incidenteel hoge incasso gerealiseerd van € 3,4 miljoen (2017: € 2,8 miljoen). Dit is uiteraard veroorzaakt doordat het geserveerde uitgeversaandeel van 20% uit 2017, aangevuld met een volledige reguliere incasso in 2018, is aangeboden aan PRO. Daarnaast hebben de Belgische collega's van Reprobél in 2018 de achterstand opgelost en tweemaal de jaarlijkse vergoeding overgemaakt (totaal € 233.000).

Dit gehele bedrag aan ontvangen vergoedingen is direct aangeboden aan uitgevers in 2018. Hierdoor is het niveau van de repartitie vrijwel gelijk aan het niveau van de incasso, € 3,5 miljoen (2017: € 3,4 miljoen).

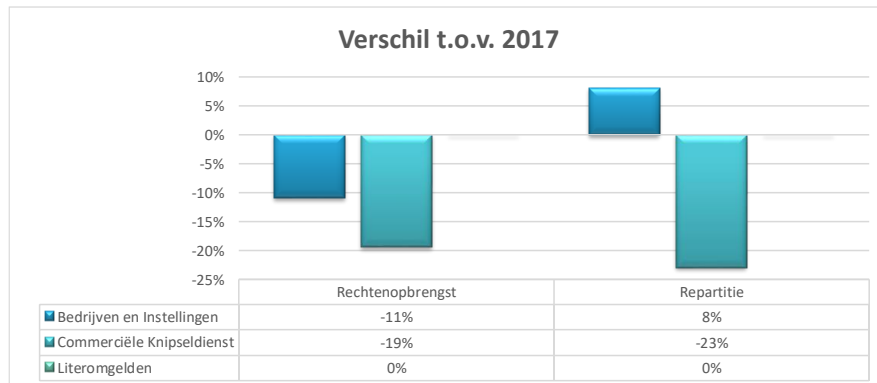
1.8 Toelichting - Sectie CLIP (CLIP gelden)

(Bedragen x € 1.000)

	2018	2017	2016	2015	2014
Rechtenopbrengsten					
Bedrijven en Instelling	41	46	47	71	90
Commerciële Knipseldi	270	335	414	514	602
Literomgelden	62	0	36	37	44
	373	381	497	622	736
Repartitie					
Bedrijven en Instelling	53	49	79	272	92
Commerciële Knipseldi	222	288	381	482	558
Literomgelden	0	0	29	39	31
Totaal netto repartitie	275	337	489	793	681
Ingehouden administra	48	61	88	146	124
	323	398	577	939	805
Te verdelen rechten					
Bedrijven en Instelling	40	58	63	95	198
Commerciële Knipseldi	67	60	69	106	253
Literomgelden	57	5	5	4	23
	164	123	137	205	474

Sectie Copyright Licentie-en Incassobureau PRO (CLIP)

De sectie CLIP incasseert en verdeelt vergoedingen voor het gebruik van artikelen door knipseldiensten en in knipselkranten, zowel bij gebruikers als bij knipseldiensten zelf. Er zijn regelingen met de commerciële knipseldiensten voor externe levering van knipsels en een regeling voor beperkt intern gebruik met de overheid en het bedrijfsleven. Daarnaast verdeelt de sectie CLIP het uitgeversdeel van de zogenoemde LiteROM-vergoedingen. De sectie CLIP vergadert twee maal per jaar, vergoedingen worden tweemaal per jaar aangeboden aan rechthebbenden. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen binnen de sectie CLIP.

Rechtenopbrengsten en repartitie

De sectie CLIP wordt al jaren geconfronteerd met een sterke daling van de rechtenopbrengsten. De afgelopen jaren lag de daling tussen de 5% en de 20%. Dit jaar bedraagt de daling slechts 2% ten opzichte van 2017. Er is € 373.000 gefactureerd aan gebruikers (2017: € 381.000). Dat de daling slechts op 2% uitkomt ten opzichte van 2017 is veroorzaakt doordat in 2018 tweemaal de LiteROMgelden zijn geïncasseerd. De daling van de rechtenopbrengsten in de categorie knipseldiensten, bedraagt ten opzichte van 2017 wederom 20%.

De mediamonitoring bedrijven die via CLIP een licentie regelen voor het aanbieden van content aan hun afnemers, worden geconfronteerd met dalende vraag naar artikelen. Deze dienstverlening wordt aan steeds minder klanten aangeboden en er worden daarnaast minder artikelen geleverd aan bestaande klanten. In economisch lastige tijden verliezen mediamonitoring bedrijven veel klanten, zeker in een periode waarbij steeds meer informatie ook (gratis) via internet verkregen kan worden. Ook uitgevers zelf zijn steeds beter in staat om directe licentieafspraken te maken met mediamonitoring bedrijven.

De bedrijven waarbij het van wezenlijk belang is dat zij alle informatie ontvangen over hun bedrijf of hun promotieactiviteiten, maken tevens meer gebruik van zogenoemde media-analyse partijen. Deze partijen sturen over het algemeen geen artikelen aan hun klanten, zij leveren analyses op basis van de beschikbare content, zonder dat deze artikelen beschikbaar wordt gesteld aan de klant. De regelingen van CLIP voorzien op dit moment niet in dergelijk gebruik.

Toekomst sectie CLIP

De dagbladuitgevers zijn de grootste belanghebbenden uitgevers uit deze regeling. Ook deze groep uitgevers worstelt nog met nieuwe verdienmodellen voor digitale content en de wijze waarop de daling in advertentieinkomsten wordt opgevangen.

In de zakelijke markt liggen nog steeds kansen, zeker binnen het collectief van CLIP. Doordat de markt snel verandert, is een regeling gebaseerd op alleen het uitleveren van artikelen en het eventuele hergebruik daarvan, niet toekomstbestendig. Dat betekent dat er aanvullende regelingen aan de markt aangeboden moeten worden om gebruikers optimaal te kunnen faciliteren in hun vraag naar content en uitgevers een volledige vergoeding aan te kunnen bieden. Door de sterk dalende incasso is het op korte termijn niet meer mogelijk om de activiteiten op de huidige wijze te financieren. Dit heeft een sterke stijging van de inhoudingskosten tot gevolg wat uiteraard onwenselijk is. Belangrijker is echter dat dit geen duurzaam model oplevert. Dit betekent dat de sectie CLIP het bestuur van PRO in 2018 geadviseerd heeft om de activiteiten stop te zetten en het faciliteren van hergebruik over te laten aan de uitgevers en gebruikers zelf. Dit is een complex traject waarvan de uitkomst onzeker is. Uiteraard blijft CLIP in de tussentijd volledig operationeel.

1.9 Toelichting - Sectie PRO Mandaat

(Bedragen x € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Rechtenopbrengsten			
Thuiskopiegelden	1.162	4.098	0
	<u>1.162</u>	<u>4.098</u>	<u>0</u>
Repartitie			
Thuiskopiegelden	3.134	0	0
Totaal netto repartitie	3.134	0	0
Ingehouden administratievergoeding	254	0	0
Totaal	<u>3.388</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Te verdelen rechten			
Thuiskopiegelden	1.264	3.791	0
	<u>1.264</u>	<u>3.791</u>	<u>0</u>

Sectie PRO Mandaat

De Reprorechtregeling voor het bedrijfsleven is enige jaren geleden aangepast waardoor de mogelijkheid is gecreëerd om naast fotokopiëren ook het digitaal hergebruik af te rekenen met Stichting Reprorecht. Stichting Reprorecht vertegenwoordigt voor het analoge hergebruik (fotokopieën), alle uitgevers dankzij een wettelijke aanwijzing. Mandaten van groepen rechthebbenden zijn echter onontbeerlijk om tevens het digitale hergebruik in het bedrijfsleven te kunnen faciliteren. PRO Mandaat heeft deze mandaten verworven bij de uitgevers en vervolgens Stichting Reprorecht de opdracht gegeven om namens de uitgevers de regeling uit te voeren. Op basis van de huidige verdeling van Reprorechtgelden, vertegenwoordigt PRO Mandaat praktisch 100% van de uitgeversaandelen doordat 441 uitgevers een mandaat hebben afgegeven.

Daarnaast heeft Stichting de Thuis kopie Stichting PRO aangewezen als verdeelorganisatie voor de uitgeversaandelen. Omdat alle groepen rechthebbenden reeds vertegenwoordigd zijn binnen de sectie PRO Mandaat is besloten om voor de verdeling van deze gelden geen nieuwe sectie op te richten maar de activiteiten onder te brengen bij de sectie PRO Mandaat.

Financiering activiteiten PRO Mandaat

Stichting Reprorecht heeft in 2012 in goed overleg met de uitgevers een deel van het uitgeversaandeel gerepartieerd aan PRO Mandaat. Dit met het doel om de aanloopkosten van de sectie te kunnen financieren tot het moment dat de uitgeversaandelen via PRO Mandaat aan de uitgevers aangeboden zouden kunnen worden. Er worden echter tot op heden geen reprorechtvergoedingen aangeboden via PRO Mandaat. Hierdoor zijn er geen gelden beschikbaar om de komende jaren de activiteiten van PRO Mandaat uit deze geldstroom te financieren. Dit betekent dat de activiteiten rondom de verdeling van de thuis kopiegelden, als activiteiten ter ondersteuning van de reprorechtactiviteiten worden gefinancierd, vanuit de verdeling van de thuis kopiegelden. Deze vorm van kruisfinanciering kan geen structurele oplossing zijn. Met alle betrokkenen wordt er in 2019 gewerkt aan alternatieven. Daarbij is de vraag welke activiteiten nog uitgevoerd moeten worden voor de ondersteuning van Reprorecht en zo ja, hoe deze activiteiten ook in de toekomst gefinancierd kunnen worden.

Rechtenopbrengsten en repartitie

De rechtenopbrengst en repartitie binnen PRO Mandaat bestaat volledig uit de uitgeversaandelen vanuit de thuis kopieregeling. Er is in 2018 € 1,2 miljoen vanuit Thuis kopie ontvangen (2017:€ 4,1 miljoen). Het bedrag uit 2017 is echter opgebouwd uit de jaren 2010 tot en met 2016. De jaarlijkse reguliere incasso wordt geschat op ongeveer € 800.000 tot € 1 miljoen. De incasso in 2018 is hoger door enkele incidentele opbrengsten vanuit Thuis kopie waarin men enkele langlopende dossiers met betalingsplichten heeft afgerond.

In 2018 heeft PRO voor het eerst de thuis kopiegelden aan kunnen bieden aan uitgevers en producenten. De gelden zijn verdeelt op basis van de gegevens die beschikbaar zijn over de directe digitale consumentenomzet per categorie. Deze aandelen zijn gecorrigeerd op basis van de gegevens over het aandeel makers in loondienst. Immers, de HP/Reprobeldiscussie is ook van toepassing op de wettelijke thuis kopieregeling waardoor er alleen een aandeel beschikbaar is voor makers. Voor uitgevers betekent dit dat er een aandeel wordt berekend op basis van het aandeel makers in loondienst (op basis van het werkgeversauteursrecht) binnen een bepaalde sector. Het aandeel voor de educatieve uitgevers is toegevoegd aan de repartitie van de readergelden. Vervolgens zijn binnen de overige relevante categorieën de omzetten van uitgevers opgevraagd. Omdat dit een geheel nieuwe geldstroom betreft en er twee categorieën rechthebbenden zijn toegevoegd aan het pallet van PRO (te weten: nieuwssites en consumentensites) is lastig vast te stellen of alle rechthebbende uitgevers of producenten zijn benaderd. Vandaar dat er een reservering is gemaakt van 10% voor al die partijen die zich in een later stadium alsnog melden bij PRO. Er is uiteindelijk € 3,1 miljoen uitgekeerd aan rechthebbenden. Hierdoor is de post te verdelen gelden afgenomen naar een acceptabel niveau en bedraagt €1,3 miljoen (2017: € 3,8 miljoen).

Hoofddorp, 17 juni 2019

Namens het bestuur:

Henk van der Rijst
Voorzitter Stichting PRO

1.10 Begroting 2019

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag
Netto omzet	
Administratievergoeding	311
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>311</u>
Kosten Cedar	264
Bestuurskosten	12
Adviseurskosten	69
Kosten marktonderzoek	0
Kosten contributies en bijdragen	35
Overige bedrijfslasten	42
Som der bedrijfslasten	<u>422</u>
Exploitatieresultaat	-111
Financieel resultaat	0
Resultaat	<u>-111</u>

De begroting 2019 betreft de begroting na afsplitsing van de sectie PRN/IPRO.

Jaarrekening

2.1 Balans per 31 december 2018

(Na resultaatbestemming, bedragen x € 1.000)

	<u>31 december 2018</u>		<u>31 december 2017</u>
ACTIVA			
Vlottende activa			
Vorderingen			
Debiteuren	340	<i>a</i>	425
Overige vorderingen	36	<i>b</i>	391
Overlopende activa	<u>1</u>	<i>c</i>	<u>76</u>
	377		892
Liquide middelen	6.246	<i>d</i>	10.616
Totaal	<u>6.623</u>		<u>11.508</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	<u>2.651</u>	<i>e</i>	<u>2.383</u>
	2.651		2.383
Te verdelen rechten	3.726	<i>f</i>	8.543
Kortlopende schulden			
Crediteuren	31	<i>g</i>	70
Overige schulden	32	<i>h</i>	52
Overlopende passiva	<u>183</u>	<i>i</i>	<u>460</u>
	246		582
Totaal	<u>6.623</u>		<u>11.508</u>

2.2 Staat van baten en lasten 2018

(bedragen x € 1.000)

	Exploitatie 2018		Begroting 2018		Exploitatie 2017
Administratievergoeding	1.466	<i>j</i>	1.218		1.022
Overige bedrijfsopbrengsten	237		140		130
Totaal baten	1.703		1.358		1.152
Kosten Cedar	772	<i>k</i>	904		649
Bestuurskosten	20	<i>l</i>	20		15
Adviseurskosten	69	<i>m</i>	159		154
Kosten marktonderzoek	69	<i>n</i>	72		72
Contributies en bijdragen	67	<i>o</i>	22		43
Overige bedrijfslasten	138	<i>p</i>	123		67
Totaal lasten	1.135		1.300		1.000
Som van baten en lasten	568		58		152
Financieel resultaat	0	<i>q</i>	0		4
Resultaat	568		58		156
Resultaatbestemming					
Mutatie algemene reserve	568		58		156
	568		58		156

2.3 Kasstroomoverzicht over 2018

(opgesteld volgens de indirecte methode, bedragen x € 1.000)

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	568	152
Aanpassingen voor:		
Toename vorderingen	430	-162
Afname schulden	-307	336
	123	174
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	691	326
Kasstroom uit rechtenopbrengsten en repartitie		
Gefactureerde rechtenopbrengsten	12.115	13.751
Repartitie	-17.785	-9.803
Overige mutaties	853	16
Aanpassingen voor:		
Afname debiteuren	85	-3
Toename repartitiedebiteuren	-29	47
<i>Kasstroom uit rechtenopbrengst en repartitie</i>	-4.761	4.008
<i>Ontvangen interest</i>	0	31
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	-4.070	4.365
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Toevoeging aan te verdelen rechten	-300	-300
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	-300	-300
Netto kasstroom	-4.370	4.065
Liquide middelen 1 januari	10.616	6.551
Liquide middelen 31 december	6.246	10.616
Mutatie liquide middelen boekjaar	-4.370	4.065

2.4 Mutatieoverzicht te verdelen rechten over 2018

(bedragen x € 1.000)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	8.543	4.579
Rechtenopbrengsten	12.115	13.751
Overige mutaties	853	16
Repartitie	-17.785	-9.803
Stand per 31 december	<u>3.726</u>	<u>8.543</u>
Rechtenopbrengsten		
Nederlandse gebruikers	7.525	6.858
Nederlandse CBO's	4.357	6.893
Buitenlandse CBO's	233	0
	<u>12.115</u>	<u>13.751</u>
Overige mutaties		
Overige mutaties	300	300
Mutatie te realiseren admin.vergoeding	553	-284
	<u>853</u>	<u>16</u>
Repartitie		
Rechthebbenden	-11.103	-6.112
Nederlandse CBO's	-4.644	-2.475
Buitenlandse CBO's	-65	-49
Netto repartitie	<u>-15.812</u>	<u>-8.636</u>
Ingehouden administratievergoeding	-1.973	-1.167
Bruto repartitie	<u>-17.785</u>	<u>-9.803</u>
Te verdelen rechten	<u>3.726</u>	<u>8.543</u>

2.5 Toelichtingen op de jaarrekening

Algemeen

Doelstelling van de stichting

Stichting PRO, Kamer van Koophandel nummer 41217603 is op 14 november 1997 opgericht en statutair gevestigd in Amsterdam. De stichting heeft ten doel, zonder winstoogmerk voor zichzelf, het behartigen of doen behartigen van de belangen van uitgevers en de door hen vertegenwoordigende auteurs op het gebied van collectieve exploitatie of administratie van auteursrechten, alsmede al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Stichting PRO kent hiertoe een vijftal secties welke ieder specifieke auteursrechtelijke regelingen uitvoeren.

De secties PRN en IPRO zijn voor de uitvoering van de readerregelingen in 2013 samengevoegd en opereren als de sectie PRN/IPRO. Alle secties zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van de stichting.

Grondslagen voor de waardering

Alle bedragen in de jaarrekening luiden in duizenden euro's tenzij anders vermeld.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW2 en de Richtlijn 640 'Organisaties zonder Winststreven' van de Raad voor de Jaarverslaggeving, alsmede met de eisen van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten en het CBO Keurmerk van VOI©E. Alle bedragen in het jaarverslag luiden in euro's.

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor de leesbaarheid wordt in de toelichtingen veelal gebruik gemaakt van het betreffende jaartal waar de stand per balansdatum bedoeld wordt en worden bedragen afgerond weergegeven.

Vergelijking met het voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen zijn vergeleken met vorig boekjaar ongewijzigd.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover deze door het bestuur als noodzakelijk wordt gezien onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid voor vorderingen uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten wordt gevormd ten laste van de te verdelen rechten. Aan gebruikers gefactureerde rechtenopbrengsten worden pas gereparteed aan rechthebbenden nadat deze daadwerkelijk geïncasseerd zijn. Tenzij anders vermeld is de resterende looptijd korter dan één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Te verdelen rechten

De te verantwoorden gelden uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten worden niet in de staat van baten en lasten opgenomen, maar worden opgenomen als een verplichting aan de rechthebbenden. De doorbetalingsverplichting heeft in principe een kortlopend karakter.

De te verdelen readergelden en CLIPgelden worden in de balans verantwoord als er sprake is van een rechtens afdwingbare vordering die op betrouwbare wijze is vast te stellen en waarvan het waarschijnlijk is dat deze zal worden ontvangen. Voor te ontvangen bedragen van door PRO gefactureerde gebruikers kan dit op betrouwbare wijze worden vastgesteld. Te ontvangen leenrecht-en thuishoofgelden kunnen op betrouwbare wijze worden vastgesteld. De door incasso-organisaties hierop ingehouden administratievergoedingen worden in mindering gebracht op de ontvangen brutobedragen.

Op de te verdelen rechten worden de nog in te houden administratievergoedingen in mindering gebracht. Voor zover deze niet in het jaar van verantwoording van de rechtenopbrengst als bate worden gerealiseerd worden deze separaat gepresenteerd onder de overlopende passiva. Tenzij anders vermeld is de resterende looptijd korter dan één jaar.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld is de resterende looptijd korter dan één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

De Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het vorige boekjaar.

Administratievergoedingen

De administratievergoedingen worden indien en voor zover mogelijk gerealiseerd naar rato van de verrichte werkzaamheden. De door rechthebbenden verschuldigde administratievergoedingen voor verrichte werkzaamheden worden veelal ingehouden op de repartitie, maar worden in de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de door Stichting PRO verrichte werkzaamheden. De vergoeding voor de werkzaamheden met betrekking tot het innen van rechten wordt in de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin ook de rechtenopbrengst wordt verantwoord. Het restant van de administratievergoeding wordt beschouwd als zijnde ter dekking van de repartiekosten en wordt verantwoord in het jaar waarin de repartitie wordt verantwoord. Indien de voortgang van verrichte werkzaamheden onvoldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld wordt de administratievergoeding in de staat van baten en lasten verantwoord bij de repartitie.

De administratievergoedingen voor titelspecifieke- en afkoopsommen **reagergeld**en zijn 11,5% voor uitgevers en Stichting IPRO, 5% voor Stichting Pictoright en 11,5% voor overige rechthebbenden. Met uitzondering van de uitkering aan Pictoright wordt een aanvullend percentage van 2,5% ingehouden voor de controleactiviteiten. De totale inhouding voor een uitgever bedraagt daarmee 14%. Voor de inhouding aan administratiekosten wordt

ervan uitgegaan dat 80% van gemiddeld 14% administratievergoeding betrekking heeft op werkzaamheden met betrekking tot de inning van rechtenopbrengsten. 20% wordt gerealiseerd op het moment van repartitie.

De administratievergoeding voor **leenrechtgelden** en **thuiskopiegelden** bedraagt 7,5% voor alle rechthebbenden. De verantwoording in de staat van baten en lasten vindt volledig plaats bij de repartitie aangezien de hiervoor benodigde inzet globaal overeenkomt met de daadwerkelijk gereparteerde bedragen.

De administratievergoeding voor **CLIPgelden** bedraagt 15%. Voor de verantwoording in de staat van baten en lasten wordt ervan uitgegaan dat 80% van gemiddeld 15% administratievergoeding betrekking heeft op werkzaamheden met betrekking tot de inning van rechtenopbrengsten. 20% wordt gerealiseerd op het moment van repartitie.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit inhoudingen op de repartitie ter dekking van de handhavingskosten van enkele regelingen.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten bestaan uit de aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten Cedar betreffen het aandeel van Stichting PRO in de kosten van directe personele inzet, algemene kosten, huisvestings- en automatiseringskosten van Cedar B.V.

Financieel resultaat

Het financieel resultaat wordt verantwoord in de periode waartoe het behoort en bestaat uit het saldo van rentebaten en -lasten en de aan de periode toe te rekenen koersverschillen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht is geen BTW opgenomen buiten de mutatie in de betreffende balanspositie. De repartitie wordt bruto opgenomen.

Risicobeheersing

Operationele risico's

Stichting PRO maakt gebruik van de automatiseringssystemen van Cedar B.V. De stichting loopt hierbij het risico dat systemen niet beschikbaar zijn of niet juist functioneren waardoor de facturatie en/of verdeling van gelden niet (tijdig) kan plaatsvinden of onjuist gedaan worden. Binnen Cedar zijn maatregelen getroffen om de beschikbaarheid en de kwaliteit van de gegevensverwerkingsprocessen te waarborgen.

Kredietrisico

De rechtenopbrengsten van Stichting PRO betreffen vergoedingen van Nederlandse onderwijsinstellingen voor gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal. Het kredietrisico wordt laag ingeschat. Het kredietrisico ziet niet op het vermogen van de stichting maar de aan rechthebbenden door te betalen rechten.

Liquiditeitsrisico

Stichting PRO beschikt over substantiële bedragen aan liquide middelen die uitstaan bij meerdere grote Nederlandse banken. Deze gelden zijn direct opeisbaar.

Verbonden partijen

Cedar B.V. kan worden aangemerkt als verbonden partij, aangezien Stichting PRO is vertegenwoordigd in het bestuur van Stichting Cedar. Stichting Cedar bezit 100% van de aandelen in Cedar B.V. Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst worden de operationele activiteiten en bestuurlijke ondersteuning uitgevoerd door of middels Cedar B.V. De hiervoor door Cedar B.V. gemaakte kosten worden doorbelast.

Ook de bestuursleden van Stichting PRO kunnen gezien worden als verbonden partijen. Een overzicht van hun (neven-)functies is opgenomen vanaf blz. 43.

Toelichting op de balans

a) Debiteuren

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Debiteuren rechten	340	425
	<u>340</u>	<u>425</u>

b) Overige vorderingen

Omzetbelasting	2	373
Nog te ontvangen interest	0	0
Overige vorderingen	34	18
	<u>36</u>	<u>391</u>

c) Overlopende activa

Overlopende activa	<u>1</u>	<u>76</u>
	<u>1</u>	<u>76</u>

d) Liquide middelen

Bankrekeningen	22	11
Spaarrekeningen	6.224	10.605
	<u>6.246</u>	<u>10.616</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

e) Algemene reserve

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	2.383	2.527
Mutatie vanuit resultaatbestemming	568	156
Mutatie vanuit te verdelen gelden	-300	-300
Stand per 31 december	<u>2.651</u>	<u>2.383</u>

In de statuten van Stichting PRO is geen resultaatbestemming opgenomen. De algemene reserve van Stichting PRO bestaat uit de vermogens van de verschillende secties. Doelstelling is om het vermogen per sectie op het niveau te houden van 1 tot 1,5 maal de jaarlijkse kosten per sectie. Op het moment dat het vermogen van een sectie groter is dan 1,5 maal de exploitatie, wordt dit overschot toegevoegd aan de te verdelen rechten zodat deze gelden weer beschikbaar komen aan de rechthebbenden. De bestemming van het resultaat heeft bij bestuursbesluit plaatsgevonden zoals is toegelicht bij de staat van baten en lasten. De bestemming van het resultaat is verwerkt in de jaarrekening. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

In 2018 is er een deel van de algemene reserve (ad € 300.000) van de sectie PRN/IPRO toegevoegd aan de gelden en uitgekeerd tegen 0% administratiekostenvergoeding. Door de onzekerheid over de uitvoeringsaspecten en bijbehorende kosten van de nog te implementeren easy access regeling binnen de universiteiten, wordt het overschot op de reserve van PRN/IPRO niet geheel uitgekeerd. Door de grote onzekerheid over de toekomst van de sectie CLIP, wordt deze reserve vooralsnog aangehouden.

Toerekening per sectie:

PRN/IPRO	1.804	1.776
PLU	506	379
CLIP	265	297
Pro-Mandaat	78	-69
	<u>2.653</u>	<u>2.383</u>

f) Te verdelen rechten

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	8.543	4.579
Rechtenopbrengsten	12.115	13.751
Overige mutaties	853	16
Repartitie	-17.785	-9.803
Stand per 31 december	<u>3.726</u>	<u>8.543</u>
Opbouw naar jaarlaag		
2014 en ouder	0	86
2015	84	84
2016	356	371
2017	843	8.002
2018	2.443	0
Totaal te verdelen rechten	<u>3.726</u>	<u>8.543</u>
Opbouw Te verdelen rechten		
Sectie PRN+IPRO	2.034	4.329
Sectie PLU	264	300
Sectie CLIP	164	123
Sectie PRO-Mandaat	1.264	3.791
	<u>3.726</u>	<u>8.543</u>

g) Crediteuren

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Crediteuren	8	18
Repartitiecriditeuren	<u>23</u>	<u>52</u>
	<u>31</u>	<u>70</u>

h) Overige schulden

Overige schulden	<u>32</u>	<u>52</u>
	<u>32</u>	<u>52</u>

i) Overlopende passiva

Nog te realiseren administratievergoeding	<u>183</u>	<u>460</u>
	<u>183</u>	<u>460</u>

De overlopende passiva betreffen het nog niet gerealiseerde deel van de bij repartitie in te houden administratievergoeding.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De verplichting ultimo 2018 is conform de in de dienstverleningsovereenkomst tussen Cedar B.V. en Stichting PRO vastgestelde berekeningswijze vastgesteld op € 256.269 (2017: € 322.559). De verplichting wordt opvraagbaar na opzegging door Stichting PRO van de dienstverleningsovereenkomst met Cedar

2.6 Toelichting op staat van baten en lasten

j) Administratievergoedingen

Stichting PRO heeft over 2018 € 1.703.000 (2017:€ 1.152.000) aan administratievergoedingen gerealiseerd. Dat is significant hoger dan begroot. Er zijn een aantal elementen die dit verschil veroorzaken. Aan de incassokant zijn dat met name enkele incidentele meevallers waaronder een naheffing van € 1 miljoen binnen de sectie PRN/IPRO. Aan de repartitiekant is met name de uitkering van de easy access gelden over 2017 en 2018 in dit boekjaar de oorzaak voor de hogere administratievergoeding. Door de oplossing binnen Stichting Leenrecht kon de sectie PLU wederom een volledig uitgeversaandeel aanbieden, aangevuld met de reservering van 20% van vorig jaar en de gelden vanuit België. Dat zijn allemaal elementen die gerealiseerd, maar niet begroot zijn.

k) Kosten Cedar

De kosten voor Cedar (de uitvoeringsorganisatie) bestaan uit personeelskosten, algemene kosten, huisvesting en automatiseringskosten. De totale som van deze kosten is in 2018 fors lager dan begroot maar wel gestegen ten opzichte van 2017. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de inzet van personeel hoger ligt dan het niveau van 2017, maar lager dan de begroting over 2018. De personele inzet bedraagt 7,4 FTE (2017: 6,1 FTE).

l) Bestuurskosten

De bestuursleden van Stichting PRO, zowel in het Algemeen Bestuur als in de secties, zijn functionarissen die in loondienst zijn bij uitgeefbedrijven. De activiteiten worden onder werktijd uitgevoerd en derhalve zijn de functies indirect bezoldigd. Zij ontvangen echter geen vergoedingen of vacatiegelden van Stichting PRO.

Derhalve is er voor gekozen om in het overzicht van nevenfuncties de posities van bestuursleden als onbezoldigd te presenteren. Het presenteren van de functies als bezoldigd, zou immers de suggestie wekken dat de leden een vergoeding ontvangen voor hun inzet als sectie-of bestuurslid.

Er zijn in 2018 echter een tweetal uitzonderingen: de onafhankelijke voorzitter van Stichting PRO en een lid van de sectie PRO Mandaat. Deze functionarissen waren in 2018 niet in loondienst en ontvangen derhalve een

redelijke vergoeding voor hun inzet. Er worden geen onkostenvergoedingen en geen beloningen betaalbaar op termijn verstrekt. Over de bestuursvergoedingen worden geen sociale verzekeringspremies afgedragen.

m) Adviseurskosten

De adviseurskosten betreft kosten van beleidsmatige en juridische adviezen. Deze post bestaat normaliter uit de kosten voor de inzet van de Senior Adviseur IE, Collectieve Rechten en Privacy van de Mediafederatie. In de begroting over 2018 werd nog rekening gehouden met de inzet van adviseurs voor de implementatie van de thuiskopierepartitie.

n) Kosten marktonderzoek

De kosten voor onderzoek om het gebruik bij de universiteiten in kaart te brengen en om de repartitieaandelen van uitgevers voor de afkoopsommen die bij hbo-instellingen en universiteiten wordt gefactureerd, worden over drie jaar verdeeld.

o) Contributie en bijdragen

De kosten voor contributie en bijdragen bestaat voornamelijk uit bijdrage aan VOICE. Doordat de financiering van de collectieve piraterijbestrijding via VOICE plaatsvindt, stijgt deze post aanzienlijk ten opzichte van 2016 en de begroting.

p) Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten zijn fors toegenomen ten opzichte van 2017. Deze stijging was reeds voorzien en daardoor al in de begroting over 2018 opgenomen. De post bestaat voornamelijk uit automatiseringskosten. Uiteindelijk bleven de reguliere kosten voor automatisering redelijk beperkt. Daar staat tegenover dat de juridische splitsing van PRO de nodige kosten heeft veroorzaakt.

q) Financieel resultaat

Er is in de begroting over 2018 gerekend met een nihil financieel resultaat. Dat blijkt terecht te zijn. Er is voorlopig nog geen sprake van een negatieve rente.

2.7 WNT verantwoording

Op grond van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten valt Stichting PRO onder de Wet Normering Topinkomens (WNT). Het voor 2018 toepasselijk bezoldigingsmaximum bedraagt € 189.000. De directeur van de stichting is benoemd per 26 maart 2018 en is in loondienst bij Cedar B.V. Hij wordt op basis van een functietarief doorbelast. De bezoldiging van de directeur ligt onder het toepasselijk maximum. Het uurtarief bedraagt minder dan € 182.

De bezoldiging van de voorzitter en de overige bestuursleden ligt op of onder het toepasselijk maximum. Op grond van het Beleidskader 'Toezicht Collectief Beheer 2017', nader uitgewerkt in het rapport 'Toezicht op Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten 2017', hoeft voor de bestuursleden geen urenadministratie te worden bijgehouden en is de berekening van de parttimefactor achterwege gebleven. Als individueel bezoldigingsmaximum van de voorzitter en de overige bestuursleden is dan ook 15% respectievelijk 10% opgenomen van het voor de stichting toepasselijk bezoldigingsmaximum.

bedragen x € 1	Dhr. B. Pijnacker	Dhr. drs. H. van der Rijst	
Funcatiegegevens	Directeur	Voorzitter	
Kalenderjaar	2018	2018	2017
Aanvang en einde functievervulling in 2018	26/03 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	-	n.v.t.	n.v.t.
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	14.364	9.091
Beloningen betaalbaar op termijn	-	0	0
Totale bezoldiging	81.651	14.364	9.091
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	228.200	28.350	27.150
Bestuursleden met bezoldiging < € 1.700			Funcatie
Dhr. S. Bruinsma			Bestuurslid
Dhr. J. Buizer			Bestuurslid
Dhr. drs. L. Dijkema			Bestuurslid
Dhr. F. Jonkers			Bestuurslid
Dhr. A. Reekers			Bestuurslid
Mw. E. Smit			Bestuurslid

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.8 Gebeurtenissen na balansdatum

In 2018 heeft het bestuur van Stichting PRO besloten om de activiteiten van de secties PRN en IPRO vanaf 1 januari 2019 via een juridische afsplitsing onder te brengen bij Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties ('Stichting UvO'). De aan deze secties gerelateerde activa en passiva per 31 december 2018 zijn als gevolg hiervan per balansdatum overgegaan naar Stichting UvO. De splitsingsbalans hiervoor luidt als volgt:

	Stichting PRO voor splitsing	PRO	UVO
ACTIVA			
Vlottende activa			
Vorderingen			
Debiteuren	340.271	a 55.332	284.940
Overige vorderingen	35.975	b 35.975	0
Overlopende activa	1.051	c 1.051	0
	377.296	92.357	284.940
Liquide middelen	6.246.502 d	2.632.632	3.613.870
Totaal	6.623.799	2.724.989	3.898.809
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	2.653.971	e 849.694	1.804.277
Overige reserves			
	2.653.971	849.694	1.804.277
Te verdelen rechten	3.726.018 f	1.692.503	2.033.515
Kortlopende schulden			
Crediteuren	31.328	g 23.159	8.169
Overige schulden	29.912	h 29.912	0
Overlopende passiva	182.570	i 129.722	52.848
	243.810	182.793	61.017
Totaal	6.623.799	2.724.989	3.898.809

De voor UvO opgenomen post debiteuren is in 2019 op € 7.791 na volledig geïnd. In de afrekening tussen PRO en UvO wordt een correctie gemaakt voor de inmiddels door PRO ontvangen maar aan UvO toekomende bedragen. Het aandeel in de algemene reserve betreft het op blz. 36 toegelichte bedrag. De in de jaarrekening opgenomen post te verdelen rechten van PRN/IPRO wordt volledig overgedragen aan UvO en staat toegelicht op blz. 37. De voor UvO opgenomen post crediteuren is in 2019 op € 3.288 na volledig afgewikkeld. In de afrekening tussen PRO en UvO wordt een correctie gemaakt voor de door UvO verschuldigde maar reeds door PRO betaalde bedragen. Het aandeel in de post overlopende passiva betreft de op redergelden nog te realiseren administratievergoedingen.

2.9 Ondertekening

Datum vaststelling: 17 juni 2019 te Hoofddorp

Namens het bestuur,

.....

Dhr. drs. H. van der Rijst
Voorzitter

.....

Dhr. F.H. Jonkers
Secretaris/penningmeester

.....

Dhr. J.M. Buizer

.....

Dhr. A.J. Reekers

Overige gegevens

3.1 Samenstelling bestuur en leden secties

	Aftreden/ herbenoemen	Termijn
Algemeen bestuur PRO		
Henk van der Rijst (voorzitter)	na transitieperiode	3e termijn
Sam Bruinsma (PRN en penningmeester, t/m 31 december 2018)	jun-20	2e termijn
Floor Jonkers (PLU)	jun-20	2e termijn
Arno Reekers (CLIP)	dec-21	2e termijn
Eefke Smit (IPRO, t/m 31 december 2018)	dec-18	2e termijn
Louwe Dijkema (PRO Mandaat) (tot juni 2018)	dec-18	2e termijn
Jelle Buizer (vanaf juni 2018)	jun-21	1e termijn
Sectie PRN, (tot 31-12-2018)		
Sam Bruinsma (voorzitter)	dec-19	3e termijn
Henk van de Bunt	mrt-21	4e termijn
Eefke Smit (IPRO, assessor)	dec-18	3e termijn
Hans Osinga	mrt-19	1e termijn
Ton Bakker	mrt-19	1e termijn
Sectie PLU		
Floor Jonkers (voorzitter)	jul-20	2e termijn
Sander Ruijs (tot 19 april 2018)	nov-19	2e termijn
Martijn David	nov-19	4e termijn
Renske Hendriksen	nov-19	3e termijn
Marius van Campen	mei-19	1e termijn
Jan Joris Keijzer (vanaf 19 april 2018)	apr-21	1e termijn

Sectie CLIP		
Arno Reekers (voorzitter)	mrt-18	3e termijn
Jelle Buizer	dec-18	3e termijn
Bart Verkade	apr-18	2e termijn
Dick van Eijk	apr-18	2e termijn
Rogier van Erkel (tot mei 2018)	apr-18	2e termijn
vacature	-	-
Sectie PRO Mandaat		
Jelle Buizer (voorzitter)	mei-20	3e termijn
Cornil Balk	mei-20	3e termijn
Michiel Ronk	mei-20	1e termijn
Frank Van Amerongen (tot december 2018)	mei-20	3e termijn
Martijn David	mei-20	3e termijn
Pieter Bon	mei-21	1e termijn
Erik Janssen	mei-21	1e termijn
Johan Leenaars (per december 2018)	dec-21	1e termijn
Louwe Dijkema (tot juni 2018)	dec-16	2e termijn

* De heer David is als ambtelijk secretaris van het Algemeen Bestuur, namens de Mediafederatie, aanwezig bij alle bestuursvergaderingen. Daarnaast is de heer David bestuurslid in de sectie PRO Mandaat.

3.2 Nevenfuncties directie, bestuurs- en sectieleden

Directeur CBO	Nevenfunctie	Bezoldigd j/n
Barry Pijnacker	Directeur Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (UvO) (vanaf juni 2019)	j
	Bestuurslid Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren (VOI©E)	n
	Eigenaar Studio Chasse Patate	j

Bestuurslid Algemeen Bestuur	Nevenfunctie	Bezoldigd j/n
De heer drs. H. van der Rijst	Voorzitter Stichting Cedar	j
	Taliesin Beheer bv - directeur	j
	Voorzitter VGEO Vereniging van Gepensioneerden Elsevier Ondernemingen	n
	Bestuurslid vereniging van gepensioneerden PGB	n
De heer S. Bruinsma	Directeur Sam Bruinsma Consultancy	j
	Lid Advisory Board Amsterdam University Press	j
	Lid Bestuur Stichting KNNV Uitgeverij	n
de heer J. Buizer (vanaf juni 2018)	Salesmanager bij FD Mediagroep	j
	Bestuurslid/penningmeester Stichting Reprorecht	j
	Voorzitter sectie PRO Mandaat van Stichting PRO	n
	lid sectie CLIP van Stichting PRO	n
	Voorzitter Raad van Bestuur van Landgoed Schovenhorst B.V.	n
	Voorzitter Stichting Oudemans	n
	Secretaris SBBP van Het Financieel Dagblad	n
	Lid raad van advies van Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen	n
Penningmeester Rotary Club Ede Hoekelum	n	
De heer A. Reekers	Chef financiële redactie De Telegraaf	j
	Voorzitter Stichting Telegraafpensioenfonds 159	j
	Voorzitter van de sectie Clip van Stichting PRO	n

De heer F. Jonkers	Uitgever VBK Media	j
	Bestuurslid algemeen bestuur Stichting Leenrecht	n
	Voorzitter van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Voorzitter sectie geschriften Stichting Leenrecht	n
	Directeur F H Jonkers Beheer BV	j
	Lid Ondernemingsraad VBKU, Utrecht/Amsterdam	n
	Lid Medezeggenschapsraad RKBS De Hoeksteen, Krommenie	n
Mevrouw E. Smit	Managing Director IPRO (remunerated)	j
	Director, Standards and Technology, International Association of STM Publishers (remunerated)	j
	Board member of IFRRO	n
	Board member of Lucas-Ooms Fonds (Secretary)	n
	Board member of THIM (Theater in Muziek, Treasurer)	n
	Director/ owner of BV In den Gulden Fonteyn	n
	Assessor van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
De heer drs. L. Dijkema (tot juni 2018)	Penningmeester Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie vak en wetenschap, boeken en tijdschriften)	j
	(mede)Directeur Dutch Card Printing B.V.	j
	Vicevoorzitter Raad van Toezicht en voorzitter Audit Commissie van Alfa College	j
	Bestuurslid en Voorzitter sectie PRO Mandaat van Stichting PRO	j
	Voorzitter Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds PGB	
	Voorzitter Reglementscommissie van KVGGO	j
	Voorzitter Bestuur TechnologieCentrum Noord-Nederland	j
	Voorzitter Stichting Ondernemers Fonds Assen OFA	n
	Voorzitter Stichting Cultureel Hart Assen	n
	Voorzitter Raad van Advies van Vincent van Gogh College	n
	Voorzitter Stichting Drents Monument	n
	Secretaris Claas van Gorcum Fonds	
	Voorzitter Stichting Trovato	n

lid sectie PRN/IPRO	Nevenfunctie	Bezoldigd j/n
De heer S. Bruinsma	Directeur Sam Bruinsma Consultancy	j
	Lid Advisory Board Amsterdam University Press	j
	Lid Bestuur Stichting KNNV Uitgeverij	n
	Lid van het Algemeen Bestuur van PRO (tot 31 december 2018)	n
Mevrouw E. Smit	Managing Director IPRO (remunerated)	j
	Board member of Algemeen Bestuur Stichting PRO (tot 31 december 2018)	n
	Director, Standards and Technology, International Association of STM Publishers (remunerated)	j
	Board member of IFRRO	n
	Board member of Lucas-Ooms Fonds (Secretary)	n
	Board member of THIM (Theater in Muziek, Treasurer)	n
De heer H. van de Bunt	Manager Finance & Procurement, Wolters Kluwer Nederland B.V.	j
	Eigenaar Administratiekantoor H. van de Bunt	j
	Bestuurslid Stichting Pensioenfonds Wolters Kluwer Nederland	n
De heer H. Osinga (tot 31 december 2018)	Manager Juridische Zaken Noordhoff Uitgevers B.V.	j
De heer T. Bakker (tot 24 januari 2019)	Publishing Manager Educatief en lid Management team bij BSL Houten	j
Dhr. A. Pilot (vanaf 24 januari 2019)	Senior uitgever Noordhoff Uitgevers	j

lid sectie PLU	nevenfunctie	bezoldigd j/n
De heer F. Jonkers	Uitgever VBK Media	j
	Bestuurslid algemeen bestuur Stichting Leenrecht	n
	Voorzitter van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Voorzitter sectie geschriften Stichting Leenrecht	n
	Directeur F H Jonkers Beheer BV	j
	Lid Ondernemingsraad VBKU, Utrecht/Amsterdam	n
	Lid Medezeggenschapsraad RKBS De Hoeksteen, Krommenie	n
Mevrouw R. Hendriksen	Bedrijfsjurist WPG Uitgevers B.V.	j
	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuurslid GAU (Groep Algemene Uitgevers) van de Mediafederatie	n
De heer M. David	Senior Adviseur IE, Collectieve Rechten en Privacy/Algemeen Secretaris Groep Algemene Uitgevers bij Mediafederatie	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers	j
	Bestuurslid sectie PRO Mandaat van Stichting PRO	n
	Directeur Bureau sectie CLIP van Stichting PRO	n
	Bestuurslid sectie Geschriften van Stichting Leenrecht	n
	Bestuurslid Dr. P.A. Tiele-Stichting	n
	Bestuurslid Koninklijke Vereniging van het Boekenvak/Stichting Marktonderzoek Boekenvak	n
	Bestuurslid Stichting BREIN	n
	Lid Raad van Toezicht Literatuurmuseum	n
Bestuurslid NBD Biblion	n	
De heer M. van Campen	Directeur Gottmer Uitgeversgroep BV	j
	Bestuurslid GAU (Groep Algemene Uitgevers) van de Mediafederatie	n
	Bestuurslid Stichting Biblionef Nederland	n
	Lid sectie PLU (PRO Uitgevers Leenrecht) van Stichting PRO	n

De heer J. Keijzer (vanaf 19 april 2018)	Managing Director HarperCollins Holland	j
	Bestuurslid GAU (Groep Algemene Uitgevers) van de Mediafederatie	n
	Penningmeester VUZEDA (Vereniging van Uitgevers Zonder Eigen Distributie Apparaat)	n
	Voorzitter van raad van advies van de Rotterdamse Studentenvereniging Sanctus Laurentius	n
De heer S. Ruys (tot 19 april 2018)	Publisher at Maven Publishing	j
	Bestuurslid GAU (Groep Algemene Uitgevers) van de Mediafederatie	n
	Bestuurslid SLAA (Stichting Literaire Activiteiten Amsterdam)	n
	Bestuurslid Coöp Boekenvak	n

lid sectie CLIP	nevenfunctie	bezoldigd j/n
De heer A. Reekers	Chef financiële redactie De Telegraaf	j
	Voorzitter Stichting Telegraafpensioenfonds 159	j
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
De heer R. van Erkel (tot 1 mei 2018)	Director Rights & Transactional Sales	j
	Ad Hoc adviesgroep PLS/CLA	n
	Publisher Advisory Group (PAG) Copyright Clearance Centre (CCC), Boston, USA	n
De heer J. Buizer	Salesmanager bij FD Mediagroep	j
	Bestuurslid/penningmeester stichting Reprorecht	j
	Voorzitter sectie PRO Mandaat van Stichting PRO	n
	Bestuurslid Stichting PRO	n
	Voorzitter Raad van Bestuur van Landgoed Schovenhorst B.V.	n
	Voorzitter Stichting Oudemans	n
	Secretaris SBBP van Het Financieele Dagblad	n
	Lid Raad van Advies van Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen	n
Penningmeester Rotary-club Ede-Hoekelum	n	
De heer D. van Eijk	Editorial Project Manager NRC Media	j
	Penningmeester Stichting Stimulering Onderwijsjournalistiek	n
	Voorzitter Stichting Expertisecentrum voor Journalistiek	n
	Voorzitter VvE Syntax	n
	Docent journalistiek UvA	j
Assessor examens journalistiek Fontys Hogeschool	j	
De heer B.V. Verkade	Managing editor De Persgroep Nederland / De Persgroep Publishing	j
	Penningmeester Stichting Kinderboerderij Piershil	n

Lid sectie PRO Mandaat	Nevenfunctie	Bezoldigd j/n
De heer R. van Amerongen (tot 20 november 2018)	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie educatieve geschriften) (vacatiegeld)	j
	Voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting Community Focus	j
	Lid van de sectie PRO Mandaat van Stichting PRO	n
De heer P. Bon	Senior uitgever bij Wolters Kluwer	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie vak en wetenschap, boeken en tijdschriften) (vacatiegeld)	j
De heer J. Buizer	Salesmanager bij FD Mediagroep	j
	Bestuurslid/penningmeester Stichting Reprorecht	j
	Lid sectie CLIP van Stichting PRO	n
	Bestuurslid Stichting PRO	n
	Voorzitter Raad van Bestuur van Landgoed Schovenhorst B.V.	n
	Voorzitter Stichting Oudemans	n
	Secretaris SBBP van Het Financieele Dagblad	n
	Lid Raad van Advies van Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen	n
Penningmeester Rotary-club Ede-Hoekelum	n	
De heer L. Dijkema (tot juni 2018)	Penningmeester Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie vak en wetenschap, boeken en tijdschriften) (vacatiegeld)	j
	Bestuurslid en Voorzitter sectie PRO Mandaat van Stichting PRO	j
	(mede)Directeur Dutch Card Printing B.V.	j
	Vicevoorzitter Raad van Toezicht en voorzitter Audit Commissie van Alfa College	j
	Lid Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds PGB	j
	Voorzitter Reglementscommissie van KVGGO	j
	Voorzitter Bestuur TechnologieCentrum Noord-Nederland	j
	Voorzitter Stichting Cultureel Hart Assen	n
	Voorzitter Stichting Drents Monument	n
Voorzitter Stichting Trovato	n	
De heer C.P. Balk	Business Controller bij Reed Business Information	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie vak en wetenschap, boeken en tijdschriften) (vacatiegeld)	j

De heer. E. Janssen	Directeur FEMU	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie bladmuziek) (vacatiegeld)	j
	Zelfstandig Dirigent en Jurylid	j
	Bestuurslid Vereniging voor Muziekhandelaren en -uitgevers Nederland	n
De heer M.C. Ronk	Manager Internal Audit bij Audax Publishing	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van auteurs (categorie educatieve geschriften) (vacatiegeld)	j
	Bestuurslid Stichting Insinger Fonds	n
	Bestuurslid Stichting Jenaplanscholen IJsselstein e.o	n
De heer M. David	Senior Adviseur IE, Collectieve Rechten en Privacy/Algemeen Secretaris Groep Algemene Uitgevers bij Mediafederatie	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers	j
	Bestuurslid sectie PRO Mandaat van Stichting PRO	n
	Directeur Bureau sectie CLIP van Stichting PRO	n
	Bestuurslid sectie Geschriften van Stichting Leenrecht	n
	Bestuurslid Dr. P.A. Tiele-Stichting	n
	Bestuurslid Koninklijke Vereniging van het Boekenvak/Stichting Marktonderzoek Boekenvak	n
	Bestuurslid Stichting BREIN	n
	Lid Raad van Toezicht Literatuurmuseum	n
Bestuurslid NBD Biblion	n	
De heer J. Leenaars	Financieel Directeur LCG Malmberg	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers	n
	Bestuurslid sectie PRO Mandaat van Stichting PRO	n
	Vereffenaar Stichting Pensioenfonds Sanoma Nederland	n

pro

Publicatie- en Reproductierechten Organisatie

Contactgegevens Stichting PRO

Adres:

Stichting PRO
Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp

Telefoonnummer:

023-799 7048

E-mail:

pro@cedar.nl

Website:

www.stichting-pro.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pro

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Pro te Hoofddorp gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pro op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven (RJ 640), de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) voor zover van toepassing op basis van artikel 25a van de wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten en de bepalingen van en krachtens artikel 2a van het Besluit transparantieverlag richtlijn collectief beheer.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het krachtens artikel 25a van de wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten van toepassing zijnde onderdelen van de Regeling Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pro zoals vereist in de "Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten" (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de "Verordening gedrags- en beroepsregels accountants" (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking ten aanzien van de uitkering aan individueel rechthebbenden

In 2018 is voor € 15.812.000 uitgekeerd aan rechthebbenden, zoals blijkt uit het mutatieoverzicht te verdelen rechten, opgenomen op pagina 13 van de jaarrekening. De verdeling van bedragen welke beschikbaar zijn voor het uitkeren aan individueel rechthebbenden valt buiten de scope van onze controle. Wij hebben dan ook geen werkzaamheden verricht omtrent deze onderverdeling. Dit doet geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van titel 9 Boek 2 BW is vereist;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van artikel 2b tot en met artikel 3.d.4 van het Besluit transparantieverlag richtlijn collectief beheer is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW, RJ 640 en artikel 2b tot en met artikel 3.d.4 van het Besluit transparantieverlag richtlijn collectief beheer.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW, RJ 640, de bepalingen van en krachtens de WNT voor zover van toepassing op basis van artikel 25a van de wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten en de bepalingen van en krachtens artikel 2a van het Besluit transparantieverslag richtlijn collectief beheer. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten

transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 28 juni 2018

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. A.P. van Veen RA
